

@.RO.BA

REVISTA ESCOLAR
XUÑO 2019

CEIP PLURILINGÜE AMADEO RODRÍGUEZ BARROSO

Letras Galegas 2019

Sumario

1. Benvidos ao cole.
2. Novas nos Rosais.
3. Conmemoracións.
4. Traballos.
5. Excursións.
6. Despiden a etapa.
7. Entrevista.
8. Horóscopos.
9. Pasatempos.

COLABORADORES

Equipo de Dinamización la Lingua Galega

Mestres e mestras do CEIP Plurilingüe Amadeo Rodríguez Barroso.

Alumnos e alumnas de Educación Infantil

Alumnas e alumnos de Educación Primaria

Libriño, a mascota do colexio

EDITORIAL

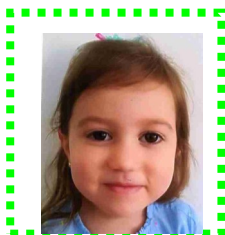
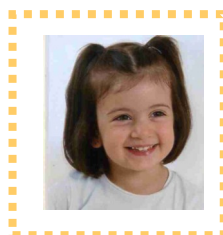
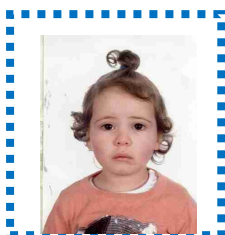
Outro ano máis sae á luz a revista @.ro.ba no seu formato dixital para amosar nunhas poucas páxinas aquelas actividades máis significativas que se desenvolveron ao longo do curso.

Bienvenidos a

Educación Infantil

Benvindos a

Educación Infantil

Benvidos a...

Educación Infantil

Óscar 5º

Eloy 5º

Noel 5º

Martín 6º

Educación Primaria

Alejandro 2º

Hugo 3º

Xoel 3º

Cloe 3º

Novas nos Rosais!

Durante este curso foron varias as novidades que nos atopamos... Desde un horto ata unha mesa pola Paz! Aquí vo-las deixamos para que lles botedes unha ollada.

CHEGOU O VOLEIBOL!!

Este curso colocáronnos unha rede no patio cuberto para que poidamos practicar voleibol. A verdade é que foi unha grande idea.

TEMOS UN HORTO!!!

As mestras de Educación Infantil labraron un horto para que os máis pequenos/as teñan máis contacto coa natureza e tomen conciencia de cómo se obteñen algúns alimentos.

Novas nos Rosais!

MESA POLA PAZ

Outra das grandes novidades deste curso foi a creación dunha mesa pola Paz. O obxectivo deste recurso é que os nenos e nenas, durante os recreos, acudan a ela para resolver os conflitos que nel xorden. Nesta mesa atoparán a 4 compañeiros/as que lles axudarán a resolu-

ción dos problemas cos que se atopan diariamente sen a necesidade da intervención dun mestre/a.

AS NOSAS FESTAS

Como cada ano, no cole facemos diferentes conmemoracións ao longo do curso. Samain, Magosto, Nadal, Día de Rosalía...

Aquí vos deixamos unha pequena recopilación.

SAMAIN

O día 31 de outubro rematamos a nosa xornada celebrando esta data. Dendo o EACE propuxéronnos **quimar os nosos medos** nunha fogata.

Dende o EDLG organizouse un **concurso de cabazas** no que participaron os alumnos e alumnas de 6º de E.I.

MAGOSTO

O San Martiño é unha data moi especial para a nosa cidade. No Amadeo Rodríguez Barroso celebrámolo o día 9 de novembro cunha rica e típica merenda, xogos populares e a visita dunha auténtica **castañeira**.

NADAL

Este curso decidimos non facer un gran festival a portas abertas para celebrar esta data tan importante para todos e todas. Porén, organizamos unha **festa máis íntima** na que recibimos a visitas tanto de Papá Noel como das súas maxestades os Reis Magos aos que lles entregamos as nosas cartas.

Dende o EDLG organizamos un **concurso de postais** de nadal. A postal gañadora foi a que deseñou **Sofía de 5º A**, e foi a que se enviou ás casas para felicitar as festas.

Día da paz

O día 30 de xaneiro celebramos o día da paz e a non violencia. Desde o EACE, e en liña co tema do PDI deste curso (“O coidado do medio ambiente”), propuxéronnos plantar un **xardín pola paz.**

Con material reciclado deseñamos e decoramos as nosas flores. Nelas escribimos mensaxes pola paz e a non violencia e todos xuntos saímos ao patio a “plantalas”.

ENTROIDO

O Entroido é unha celebración moi importante na nosa provincia, se non a que máis. Sabémolo. E por iso curso tras curso celebrámolo o mellor que podemos.

Este ano non dispuxemos da exposición do Museo do Pobo Galego, mais fixemos a nosa propia exposición grazas a colaboración de moitas familias.

Ademais desta exposición, decoramos o centro con materiais típicos do Entroido, colgamos as Comadres, desfílamos no patio con traxes relacionados coa natureza e o seu coidado, fixemos unha exposición interactiva, saímos no xornal...

ENTROIDO

O meco mandando

As nosas pinguíñas de 3 anos

Quecemento global
en 5 anos

A
N
I
M
A
I
S

2°
4°
e
5°

Día de Rosalía e Día da Árbore

Dado que este ano traballamos , a través do PDI , o coidado de medio ambiente, decidimos ligar estas dúas conmemoracións.

Propuxémoslles aos nenos e nenas que decorasen unha folla de árbore con poemas ou estrofas de Rosalía e, con estas follas, decoramos varias das árbores do noso centro.

LETRAS GALEGAS 2019

Este ano o escritor escollido para ser homenaxeado foi **Antón Fraguas**.

Dende o EDLG buscamos e proporcionamos

Mural de Antón Fraguas feito con materia reciclado

diferentes materiais sobre este autor e as súas obras para traballar nas aulas. Así mesmo, adaptamos un debuxo de Antón e fixemos un gran mural con materiais reciclados.

Dende as aulas fixéronse diferentes traballos e adaptacións, tanto traballos materiais como obras de teatro para o festivas.

Nas seguintes páxinas deixámosvos una parodia feita polo alumnado de 6ºB de E.I. e mais unha adaptación teatral da vida de Antón Fraguas feita polos alumnos e alumnas de 5ºA de E.P.

ANTÓN FRGUAS

No 2019 a Antón Fraguas faremos
destacar Por iso nas nosas
Letras teca homenaxeas.

Naceu en Pontevedra na parroquia
de Lourizos sua mãe ama de casa
seu pai cantelán

A Brasil quizeron emigrar e emplealo
no ferrocarril pero o rapaz era
listo, e o mestre asi o descubriu

PARODIA

Mestre : Dile a tu padre que venga
hablar conmigo

Narrador : An tón chegou
a casa e deu o recado

Antón : díxome elom António que
vaía a falar con el

Pai E logo tu que Rexecho ?

Antón - eu nada

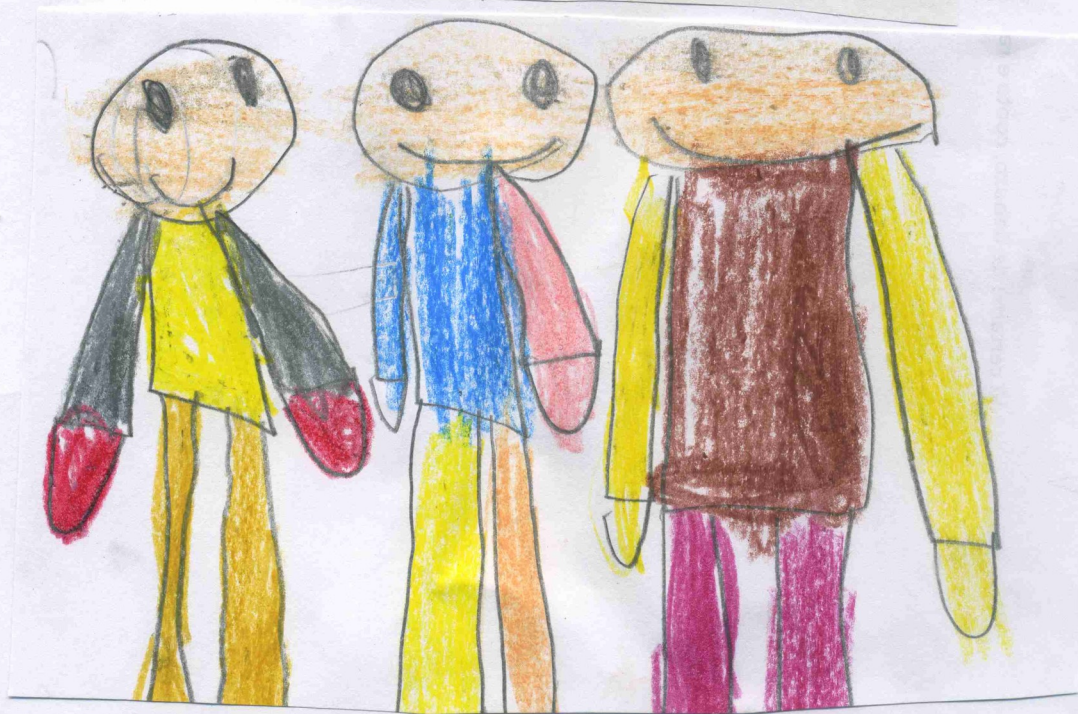
Narrador: Non comenceu a seu pai
e repetía a pregunta cen veces

Pai: Persa que faría o rapaz

narrador: a nai con moita
tranquilidade dicíalle

Nai Non faré a nada home non
farei nada.

Narrador: O Poi non pegou allos
eu toda noite
Chegan a escola

Paí: Bos días don Antón

Mestre Bos días señor Fraguas.

PAI Que sexa meu fello

Antón: Eu non p'én nada.

verdade don Antón

Mestre No clara que mo quera p'el

que mo lo lleve a Brasil 'el

chaval e listo y puec facer

carreira

Paí: Non tenho dinheiro

Mestre: Es muy poco lo que hace falta

narra dos :o pai u sa u i feli z polo

que lee diyo o mestre

Percoo jertum pmd de que
mon chegara a ser maquinista

narra dor: Easi Antõne Fraguas
estudou e chegou a
ser um dos grandes
das mosas Letras

“ANTÓN FRAGUAS FRAGUAS. A SÚA VIDA”

PERSONAXES:

Teresa Fraguas (nai de Antón)
3 veciñas
Antonia Pérez Estraviz “mamá Antonia” (empregada da casa)
Antón Fraguas (xoven)
Manuel (pai de Antón)
Don Antonio (o mestre de Famelga)
5 compañeiros de instituto.
Castelao e 5 integrantes do Seminario de Estudos Galegos
Antón Fraguas (maior)
Teresa Martínez Magariños (muller de Antón)

ESCENA I: 1905

Ábrese o telón. Aparece un cartel co ano 1905, que é o ano en Antón Fraguas naceu en Cotobade. É o día 28 de decembro (Días dos Santos Inocentes). O escenario está decorado como unha sala de estar dunha casa de aldea. Escoitase de fondo un recém nacido chorando. Entra no escenario Teresa co seu neno en brazos, acompañada por 3 veciñas que a axudaron no parto.

(Mp3 1: Bebé chorando)

VECIÑA 1: Por fin naceu!! Por fin naceu!! *(todos van a abrazar a Teresa).*

VECIÑA 2: Como lle vas chamar? Poraslle Manuel, non?

VECIÑA 3: Si, si, Manuel, como o seu pai.

TERESA: *(Teresa pon cara de tristeza lembrando ao seu marido, que está emigrado no Brasil).* Non, Manuel é un nome moi fermoso, pero voulle chamar Antonio.

VECIÑA 2: Antonio?? E por que Antonio??

VECIÑA 1: Isto non será unha inocentada, non? *(Todas se volven a mirar cara ela).* *(Ela abre os brazos)* Que? Hoxe é o día dos Santos Inocentes, non?

TERESA: Chamareille Antonio na honra de Santo António de Lisboa, un dos doutores da igrexa, a quen lle teño moita devoción. *(Mirando cara o horizonte)* Chamarase Antonio Fraguas Vázquez.

VECIÑA 1: Que mágoa que Manuel non estea aquí presente para ver o seu filliño!

TERESA: Si. É unha mágoa. Escribireille unha carta mañá mesmo para contarlle que ten un fillo aquí en Galicia. Gustaralle sabelo... *(e pon cara de tristura).*

VECIÑA 3: Por certo, tes algunha nova súa? Sabes algo del?

TERESA: A verdade é que hai só uns meses que marchou para traballar alí de canteiro. Xa sabedes que aquí en Cotobade é terra de canteiros. Está traballando na construción do ferrocarril de Niterói, preto de Rio de Janeiro.

VECIÑA 3: E non che dixo canto tempo ía botar alí?

TERESA: Non, non mo dixo. Supoño que mestres teña traballo, alí quedará. Pero eu non o culpo. Aquí non hai traballo, e fixo moi ben marchar.

VECIÑA 2: Ben, non nos poñamos tristes, que hoxe é un día de ledicia, e este neno fixo unha longa viaxe de nove meses e terá ganas de descansar, non si Antón?

VECIÑA 1: Veña, imos.

(Saen todos do cuarto e péchase o telón).

ESCENA II: 1912

Ábrese o telón e aparece Antón escribindo o abecedario nun caderno mentres vai recitando as letras en voz alta.

ANTÓN: a, b, c... a, b, c... *(Antón move a cabeza de lado a lado e volve comezar)*
a, b, c...

TERESA: Parece que tes un pequeno problema coa letra “d”, non? *(A súa nai ri).*

ANTÓN: Iso é: a, b, c, d, e... Antonia díxome un truco para lembrarme da letra “d”.

TERESA: E cal é ese truco?

ANTÓN: Díxome que para lembrar o “d” mirase para os dedos da man e así viríame á cabeza a letra “d” de dedo.

TERESA: Pois si que é un bo truco, si. O problema valo ter se non lembras cara onde tes que mirar...haha. E falando de Antonia, voulle dicir que veña, vale?

ANTÓN: Vale.

(Teresa comeza a chamar a Antonia, a empregada do fogar que vivía con eles na casa) Antonia!! Antonia!! Vén, por favor!!

(Entra “mamá Antonia”, limpando as mans cun pano de cociña).

ANTONIA: Que queres? Teño que rematar de preparar o xantar, e tamén teño que ir buscar auga fresca á fonte.

TERESA: Non te preocupes. Xa me encargo eu. Necesito estirar as pernas un chisco. Antón esgota a un. Sempre quere aprender máis e máis. *(As dúas bótanse a rir mentres miran a Antón, que non deixa de escribir non seu caderno nin por un momento).*

ANTONIA: De acordo. Vai ti, que xa quedo eu con el.

(Teresa sae do cuarto)

ANTÓN: *(deixando o lapis apoiado na mesa)* Antonia, podo facerche unha pregunta?

ANTONIA: Pois claro, vida.

ANTÓN: Como é que viñeches a vivir connosco?

ANTONIA: É que é unha historia moi longa.

ANTÓN: Non te preocupes. Temos tempo de sobra. Polo menos ata a hora que nos chame a miña nai para comer.

(Rin os dous)

ANTONIA: Pois verás. Eu nacín en Sobrado, un pobo nas montañas entre as provincias de Coruña e Lugo, e alí medrei. Xa de moza, un día nunha feira coñecín a un home, namorámonos, e casei con el. El era de Mondariz, e alí fomos a vivir os dous. Ao cabo de dous anos de casados o meu home enfermou gravemente e morreu, e eu quedei viúva. *(de súpeto, quedou calada e visiblemente triste)*.

ANTÓN: *(que non deixaba de mirala)* E que pasou despois?

ANTONIA: A verdade é que non me gusta falar diso, pero digamos que a familia do meu home non me trataba demasiado ben...

ANTÓN: E a túa familia? Por que non volvíches con ela?

ANTONIA: Pois tres cuartos do mesmo... Digamos que nunca tiveren demasiada sorte coas “miñas familias”...ata que dei con vós, claro!! Que fostes unha bendición para min!! A túa nai ofreceume acubillo a cambio de axudarlle coas labores da casa, porque levar unha casa e coidar dun fillo e moita tarefa para unha soa persoa.

ANTÓN: E por que nunca aprendiches a ler nin a escribir?

ANTONIA: Non sabes o que me tería gustado aprender, pero eu non tiveren a sorte de ter unha nai como a túa. Pero dánseme ben as matemáticas, xa sabes.

ANTÓN: Se queres, podo ensinarche eu e...

(De súpeto, Teresa empeza a berrar desde fóra da casa)

TERESA: Antón!! Antonia!! Mirade quen veu!!

(Os dous míranse estrañados e agardan a que Teresa entre co seu acompañante, que resulta ser Manuel, o pai de Antón, que regresou do Brasil).

TERESA: *(moi sorrinte do brazo de Manuel)* Mirade a quen atopei de camiño á fonte!! Antón, este é o teu pai!!

(Antón queda paralizado, sen saber que dicir)

MANUEL: *(Achegándose pouco a pouco ao seu fillo)* Así que ti es Antón, eh?

(Tendéndolle a man) Encantado de coñecerte.

(Antón segue sen saber que dicir)

TERESA: *(Mirando para o seu fillo)* Non vas dicir nada?

ANTÓN: Cla, cla, claro... Ola... papá...

(Os dous fúndense nunha longa aperta)

MANUEL: *(despois de separarse de Antón, e mirando para Antonia)* E ti debes de ser Antonia, non si? Teresa faloume moito de ti, nas cartas que me mandaba ao Brasil.

ANTONIA: Si, señor. Eu son Antonia. *(Dándolle a man)* Moito gusto en coñecelo.

MANUEL: Moito gusto, Antonia, e moitas grazas por coidares da miña familia. Estareiche eternamente agradecido.

ANTONIA: Foi un pracer.

TERESA: Antonia, por que non imos á cociña a comemos todos xuntos?

ANTONIA: Perfecto. Hoxe porei un prato máis na mesa, que a comida ha chegar de abondo.

TERESA: Só unha cousa máis antes de poñernos a xantar. Supoño que agora que estás de volta poderemos poñerlle o teu apelido ao noso fillo, non?

MANUEL: Pois claro! É o noso fillo, non?

(Os dous miran para el e din xuntos): Antonio Fraguas Fraguas.

(Bótanse todos a rir e saen xuntos da escena, Antonia diante, e Manuel, Teresa e mais Antón abrazados, detrás de Antonia). Péchase o telón.

ESCENA III: 1918

Ábrese o telón e aparecen Teresa, Manuel e Antón, sentados á mesa. Antón está escribindo no seu caderno e Teresa está cosendo. Manuel está pensativo.

TERESA: En que estás pensando, Manuel?

MANUEL: Estou pensando en volver ó Brasil.

(Tanto Teresa como Antón levantan a cabeza e miran fixamente e con sorpresa a Manuel).

TERESA: Como dis??

MANUEL: A nosa situación económica non é boa, sábelo igual ca min, e no Brasil hai traballo de abondo, tanto para min como para Antón.

TERESA: E de que vai traballar un neno de 12 anos??

MANUEL: Na liña do ferrocarril na que eu traballei como canteiro están a buscar maquinistas. Antón sabe ler e escribir, e pódese preparar para ese traballo, coma o meu curmán. Seguro que non terá ningún problema para que o collan. A miña idea é que vaia durante uns meses a Vigo para aprender a profesión e así, ao chegar ao Brasil partiría con vantaxe con respecto aos demais.

TERESA: Non sei. Eu non o vexo moi claro... Antón, ti que dis? Gustaríache marchar ao Brasil para ser maquinista de tren?

ANTÓN: Pois claro que si!! Ten que ser unha gozada transportar xente dunha cidade a outra aos mandos dunha locomotora!!

TERESA: Ben, pois entón eu non me opoño.

ANTÓN: Ben!! Prometo que vou estudar moitísimo para ser o mellor maquinista de todo Brasil!!

MANUEL: Empezarei a preparalo todo e, en canto poidamos, marcharemos cara alá. Mentres tanto, irás a estudar á escola de Famelga, con don Antonio, un mestre que acaba de pór escola alí. Parcévos ben?

TERESA: A min si.

ANTÓN: A min tamén.

MANUEL: Pois o vindeiro domingo, á saída da misa, falarei con el para que poidas empezar canto antes.

ESCENA IV: 1919

Ábrese o telón e aparecen Teresa, Manuel e Antón, sentados á mesa. Van comezar a cear cando chaman á porta. Toc, toc!!

MANUEL: Adiante!!

(Entra don Antonio, o mestre, e saúda á familia)

DON ANTONIO (MESTRE): Bo serán! Podo pasar?

MANUEL: Don Antonio! Que sorpresa! Pase, pase! Quere cear con nós? Xusto onte matamos un año e...

DON ANTONIO (MESTRE): Non, non. Moitas grazas. Non me quedarei moito tempo.

MANUEL: Eh... *(Mirando para o seu fillo)* Non virá por algunha falcatruada que fixo o meu fillo na escola, non?

DON ANTONIO (MESTRE): Non, non. Non se preocupe, don Manuel. Máis ben todo o contrario. O certo é que veño porque Antón me dixo que estaban pensando en emigrar outra vez ao Brasil. É iso certo?

MANUEL: Pois si. Xa sabe que non andamos moi ben de cartos, e alá hai máis oportunidades das que hai aquí. Pero, por que o pregunta?

DON ANTONIO (MESTRE): Pois viña a dicirlles, ou, máis ben, a pregarlles que non manden a Antón ao Brasil, que o deixen quedar aquí. *(Os pais de Antón míranse entre si con estrañeza)*.

MANUEL: E iso? Que nos quere dicir? Acaso insinúa que o noso fillo non serve para ser maquinista? El é un neno moi estudoso e seguro que se o intenta ha ser capaz de...

DON ANTONIO (MESTRE): *(Facendo acenos coa man cara Manuel para que parase de falar)* Non, non, se xa o sei. Se iso é precisamente o que lles veño a dicir, que Antón é un neno que vale para estudar, e por iso quero que vaia a Pontevedra a estudar o bacharelato, *(baixando o ton)* co seu consentimento, claro está...

MANUEL: Pero vostede sabe o que custa iso? Nós non temos *(facendo o xesto do diñeiro cos dedos)* "os posibles" para facernos cargo diso!!

DON ANTONIO (MESTRE): Iso déixeno da miña man. Eu encargareime da súa mantenza. Así non terán que preocuparse por el, e será unha boca menos que alimentar nesta casa, o cal vos virá moi ben tamén. Que dicides?

(Os pais míranse entre eles, despois miran a Antón, todos asentén, e é finalmente Manuel quen responde)

MANUEL: De acordo. Pero se vemos que as cousas non lle van ben no instituto, retomaremos a idea de marchar ao Brasil, vale?

DON ANTONIO (MESTRE): De acordo. Se Antón non é quen de sacar os seus estudos, eu mesmo o traerei de volta a esta casa. Prometido!!

Don Antonio dálle a man a todos e sae da escena. A familia comeza a cear. Péchase o telón.

ESCENA V: 1919

En xuño de 1919 chega ao Instituto Xeral e Técnico de Pontevedra, e en setembro dese mesmo ano xa aprobara todo primeiro. Aproba segundo por libre e, para cando se matricula en terceiro, xa comparte aula cos alumnos da súa idade.

Ábrese o telón e aparece Antón no patio do instituto xunto con algúns compañeiros que se burlan del ao pasar.

(Mp3 2: Nenos no patio.)

COMPAÑEIRO 1: Aí vén “o da aldea”.

COMPAÑEIRO 2: Si, aí vén. Ha, ha. Ola, Antón!

(Pasan de longo rindo e falando entre eles)

ANTÓN: Ola!

COMPAÑEIRO 3: Ola, Antón “o da aldea”. Que? Hoxe non vas á biblioteca? Hante botar de menos por alí!!

COMPAÑEIRO 4: Antón!! Que? Que che puxo Castelao en Debuxo? Seguro que outra matrícula de honra, non?

COMPAÑEIRO 5: Non che molesta que che puxeran ese alcume?

ANTÓN: Que alcume? O de “o da aldea”?

COMPAÑEIRO 5: Si, si, ese: “o da aldea”.

ANTÓN: E por que me ía molestar? Pero se é certo, eu veño da aldea, e ben orgulloso que me sinto!

COMPAÑEIRO 5: A verdade é que son uns parvos.

ANTÓN: Si, mellor deixalos estar. Non me molesta en absoluto.

COMPAÑEIRO 5: Por certo, que che parecen os profesores que temos este ano?

ANTÓN: A verdade é que non podo co profesor de latín, pero Ramón, o de historia é fantástico. É un gran arqueólogo, e sabe moito sobre Galicia.

COMPAÑEIRO 5: E que me dis de Castelao? Ese é o mellor de todos, non mo negarás...

ANTÓN: A verdade é que é un luxo telo como mestre de debuxo, pero eu sígome quedando con Antón Losada.

COMPAÑEIRO 5: *(poñendo cara de estraneza)* Losada? O de Filosofía?

ANTÓN: Si, Losada, o de Filosofía. Non sei explicalo, pero creo que ambos os dous temos unha boa conexión. Ademais, gústame moito a Filosofía, e cando remate o instituto estou pensando en estudar a carreira de Filosofía na Universidade de Santiago.

COMPAÑEIRO 5: *(segue poñendo cara de estraneza)* En serio? Filosofía? Ben, se iso é o que che gusta...

(Mp3 3: Timbre clase.)

Toca o timbre e os dous saen do escenario de camiño á clase.

ESCENA VI: 1924

En 1924 Antón Fraguas comeza os seus estudos de Filosofía e Letras en Santiago de Compostela.

Ábrese o telón e aparecen sentados ao redor dunha mesa unha serie de persoeiros que fundaron o Seminario de Estudos Galegos. Entre eles está Castelao, que se dirixe a el.

CASTELAO: Ola, Antón. Que tal che vai por Santiago?

ANTÓN: Pois moi ben. A verdade é que é unha cidade que me encanta, e a carreira que estou estudando tamén me gusta moito.

CASTELAO: Mira, estabamos pensando que ti sería un candidato perfecto para formar parte, xunto con todos nós (*e sinala para o resto dos integrantes*) do Seminario de Estudos Galegos, que che parece? Vén, hoxe non están todos, pero vouche presentar aos que están aquí.

(Vanse presentando un por un).

INTEGRANTE 1: Ola, eu son Ramón Otero Pedrayo, da sección de Xeografía.

INTEGRANTE 2: Ola, eu son Vicente Risco, de Etnografía.

INTEGRANTE 3: Ola, eu son Florentino Cuevillas, da sección de Prehistoria.

INTEGRANTE 4: A min xa me coñeces. Eu son Antón Losada, da sección de Lingua Galega, na que tamén está Manuel Lugo.

INTEGRANTE 5: Ola, eu son Manuel Lugo,

ANTÓN: É un verdadeiro pracer estar aquí convosco. E a que se dedica o voso Seminario?

CASTELAO: Pois, entre outras cousas, a dar a coñecer o patrimonio cultural galego e axudar a formar a novos investigadores.

ANTÓN: A verdade é que para min sería unha verdadeira honra.

CASTELAO: E hai algún campo en particular que che guste?

ANTÓN: Gústame todos, pero gustaríame traballar en algo que tivese que ver coa arqueoloxía, os xacementos castrexos, ou algo así.

CASTELAO: Ben, non hai problema. Seguro que algo atoparemos para ti. Benvido ao Seminario.

ANTÓN: Moitas grazas. Espero non defraudaros.

CASTELAO: Queres vir a tomar un café connosco? Imos falar dalgúns proxectos que tentaremos levar a cabo proximamente.

ANTÓN: Pois hoxe non podo. Xa teño plans.

CASTELAO: E logo?

ANTÓN: O outro día, no café Español, coñecín unha rapaza e hoxe quedamos para dar un paseo por aquí por Santiago.

CASTELAO: Moi ben. Non hai forza maior que a do amor...haha. Verémonos mañá, de acordo?

ANTÓN: De acordo. Ata mañá

(Castelao vai a reunirse cos seus colegas do Seminario e saen do escenario todos xuntos, e Antón sae do escenario pola outra escaleira).

ESCENA VII: 1992

Ábrese o telón e aparecen Antón e máis a súa dona Teresa sentados nun banco un ao carón do outro. Agardan uns intres antes de pórse a falar.

(Mp3 4: Sonido parque -> Queda ata o final da escena)

TERESA: Antón, en que estás pensando?

ANTÓN: Pois estaba botando a vista atrás en pensando en todo o que nos pasou nesta vida.

TERESA: A verdade e nos pasou de todo, pero en xeral fomos moi felices, non si?

ANTÓN: Contigo é moi doado ser feliz, e valoro moito a túa axuda e a túa comprensión en todas aquelas andrómenas nas que estiven metido todos estes anos. Non me canso de dar a grazas por ter o valor de ir a falar contigo aquel día no café Español.

TERESA: Si, eu tamén dou grazas por terte coñecido. *(Agarda uns intres)* Lembras o día que nos casamos?

ANTÓN: *(Asentindo coa cabeza)* Por suposto que me lembro. Iso foi hai 60 anos, pero lémbrome dese día como se fose onte!! Foi no ano 1932, na igrexa de Valga, onde ti naceras. Ti estabas tan fermosa... *(mira para ela con dozura)*.

TERESA: A verdade é que foi unha época moi bonita. O teu traballo naquel colexio de A Estrada... E deuche tempo de crear unha biblioteca, un laboratorio... Ah! E ata un xornal!! Lembras? Como era que se chamaba?

ANTÓN: La Voz de Cotobad. Mágoa que só puidésemos sacar un número nada máis... *(a cara de Antón entristece de súpeto)*.

TERESA: Despois foi cando chegou... Como é que lle chamabas ti? *(poñendo cara de dúbida)* A... Como era?

ANTÓN: A hecatombe.

TERESA: Si, iso, a hecatombe.

(Os dous quedan calados uns momentos)

TERESA: Antón, pódoches facer unha pregunta?

ANTÓN: Claro.

TERESA: Xa sei que nunca quixeches falar diso, pero gustaríame saber que foi o que che fixeron aqueles malnacidos despois de levarte detido aquela noite na Estrada.

ANTÓN: Xa che dixen nalgunha ocasión que moitas veces é mellor non saber as cousas e deixalas correr, e hoxe tampouco vou facer unha excepción. Pero o máis suave que che podo contar é o día que me obrigaron a borrar con sosa cáustica as pintadas a favor do Estatuto que estaban por toda A Estrada. Aínda lembro as terribles queimaduras que sufrín nas miñas mans.

TERESA: Menos mal que os veciños da Estrada te tiñan en moita estima, se non, poderías ter acabado como tantos outros represaliados que tiveron menos sorte ca ti.

ANTÓN: Si, moitos víronse na obriga de emigrar fóra de España, como Castelao, e outros correron peor sorte ao seren fusilados, como lle pasou a Camilo Díaz, un pintor xenial, ou ao pobre Alexandre Bóveda. Lémbreste de Alexandre?

TERESA: Pois claro que me lembro. Un gran home. Un mestre a quen os seus alumnos adoraban. Eran os fusís contra as ideas.

ANTÓN: Eu non fun fusilado, pero fun marcado como un “inimigo do franquismo”, polo que fun desposuído de todos os meu cargos e títulos académicos. E tivemos que volver á miña casa de Cotobade...

TERESA: Si, e non poucas veces nos vimos obrigados a fuxir cara o monte por medo a que chegasen os falanxistas e nos apresasen para unha desas camiñadas polo monte, de ida pero sen volta.

ANTÓN: Pero como non hai mal que cen anos dure, todo aquilo pasou, e en 1942 puideron volver a dar clase na Universidade, que é o sempre me gustou. E grazas ao que me pagaban alí, máis o que gañaba na academia privada da rúa da Troia, puideron traer de volta do Brasil á miña nai, Teresa, a outra gran Teresa da miña vida, para que vivise con nós na rúa do Franco. O meu pai había xa tempo que morrera...

TERESA: Si, pobre... Pero sen dúbida o mellor chegou en 1950, cando conseguí recuperar a túa cátedra de Xeografía e Historia, que che fora arrebatada despois da Guerra Civil.

ANTÓN: É verdade. E grazas a iso, volvemos marchar a un novo destino: Lugo, a cidade das murallas.

TERESA: Si, ao Instituto Nacional Masculino, que por aquela época os homes e as mulleres estudaban en institutos diferentes.

ANTÓN: É certo! Como cambiaron os tempos desde entón...

TERESA: E claro, non te podías limitar a dar clase e nada máis. Tiveches que formar parte de tanta asociación cultural había na cidade, ademais do teu ingreso na Real Academia Galega, como membro numerario!!

ANTÓN: Si, e aínda para máis, para ocupar a cadeira que deixara baleira Castelao despois de ter morto o ano anterior.

TERESA: A verdade é que en Lugo tamén deixaches unha gran pegada nos teus alumnos. Tanto é así que ata promoveron poñerlle o teu nome a unha das rúas máis céntricas da cidade!!

ANTÓN: Si. Por iso, e por moitas cousas máis, nunca poderei esquecer Lugo. Foi unha das etapas máis felices da miña vida.

TERESA: E despois, volta a Santiago novamente.

ANTÓN: Si, en 1959 tocou volver a Santiago, ao Instituto Feminino Rosalía de Castro, non sen certa pena por ter que deixar Lugo, e alí traballei ata a miña xubilación, en 1975.

TERESA: Si, alí e nalgúns cantos sitios máis, non si? (*Os dous rin*).

ANTÓN: Xa sabes que non podo parar quedo demasiado tempo...haha

TERESA: Dime unha cousa, Antón. De todos os cargos para os que fuches nomeado, cal é o que máis ilusión che fixo?

ANTÓN: A verdade é que todos eles me fixeron moita ilusión, pero se teño que destacar un, quédome co de Cronista Oficial de Galicia, que me acaban de conceder este mesmo ano.

TERESA: *(Con cara de estranheza)* Ese polo que fuches designado polo mesmísimo Fraga?

ANTÓN: Parece mentira as voltas que dá a vida, non si? Pero resulta curioso ver como un personaxe que fora ministro con Franco, aquel que noutrora me quitou todos os meus títulos académicos, sexa agora o que me conceda esta grande honra.

TERESA: Isto non é máis que a proba de que o tempo acaba poñendo a cada un no lugar no que lle corresponde, non cres?

ANTÓN: Totalmente de acordo, querida. Non sei como tería sido a miña vida ao outro lado do mundo aos mandos dunha locomotora, pero o que si sei é que, a pesares de todas as dificultades e de todos os atrancos polos que tivemos que pasar, a Galicia dediquei a miña vida, e Galicia e os galegos devolvéronme con creces todo ese cariño que eu lle profesei.

Antón Fraguas Fraguas morreu en Santiago de Compostela o 5 de novembro de 1999, e está enterrado no cemiterio compostelán de Boisaca. Teresa Martínez Magariños, a súa dona, morrera 3 anos antes. Non tiveran fillos. Os dous deixaron un gran legado no Museo do Pobo Galego do que Fraguas fora director.

Festival Letras Galegas

A semana das Letras sempre se celebra de xeito moi especial. Este curso tivemos a novidade de facer un único festival a portas abertas e, como non podería ser doutra maneira, escollemos o festival das Letras Galegas.

Organizamos un festival de 3 días para que todas as aulas puidesen participar e para que todas as familias que o desexasen acudisen a velo (xa sabemos que temos un salón de actos de aforo moi limitado). O primeiro día, o 14 de maio, actuaron os nenos e nenas de E.I., o segundo, 15 de maio, o alumnado de 1º a 3º de E.P e o 16 de maio os alumnos e alumnas de 4º a 6º de E.P.

Ao longo das seguintes páxinas deixámosvos fotos das actuacións de cada clase.

FESTIVAL DE EDUCACIÓN INFANTIL

Presentadores do Festival de E.I. (de arriba a abaixo e de esquerda a dereira): Mateo, Iker; Lia, Yoel, Ángel e Verónica.

Alumnado de 4º de E.I. interpretando as cancións: "As mans" de Mamá Cabra e "Esa granxa" de Oviravai.

Alumnos de 5° de E.I. interpretando o **“Rap da reciclaxe”**.

Obra de teatro **“A vaca que puxo un ovo”** interpretada pola clase de 6° A de E.I.

Posta en escena de **“A nosa canción”** da clase de 6º B de E.I.

FESTIVAL PRIMARIA I

Posta en escena dalgúns dos pre-
sentadores e pre-
sentadoras do
festival de 1º a 3º
de E.P.

Interpretación do espectáculo poético **“Un circo de nubes”** polo alumnado de 1º B.

Alumnos e alumnas de 1º A cantando a canción **“Peixiños no mar”**.

Clase de 2º A interpretando a obra **“O piollo e a pulga”**.

Alumnos e alumnas de 2º B pondo en escena o conto popular **“A amora na silva”**.

Nenos e nenas da clase de 3º A interpretando a canción **“Berenguela”**.

Escena da obra
obra
“Aventuras e desventuras dunha espiña chamada Berenguela”
interpretada pola clase de 3ºB.

FESTIVAL PRIMARIA II

Este festival inagurouse con catro **interpretacións musicais** por parte de nenos e nenas de 5º (arriba) e 6º (abaixo).

O alumando de 4º A deleitounos coa recitación dunhas bonitas **poesías** e co **rap da lingua** (arriba) mentres que os de 4ºB (abaixo) fixeron dous **bailes**.

Antón Fraguas foi o autor homenaxeado neste 2019 no día das Letras Galegas e por iso os alumnos e alumnas de 5º A (arriba) decidiron representar a súa vida nunha **obra de teatro**.

Por outra banda, os nenos e nenas de 5º B adaptaron algunhas das cancións do memento á nosa lingua e acompañáronnas con **bailes**.

O festival finalizárono os alumnos e alumnas de 6º.
Os de 6º A interpretaron a **obra “Os cinco dedos”** (arriba) e tamén **bailaron** unha canción. Os de 6º B interpretaron a **obra “Días de homenaxe”** escrita por unha das nenas desta clase e que poderedes ler na sección de traballos.

Traballos

Un curso escolar dá para moito. Este ano festexamos moitas datas pero tamén traballamos moitísimo. Ao longo das seguintes páxinas imos deixar algúns dos traballos que fixeron nenos e nenas de diferentes cursos e con diferentes mestres e mestras.

Encontraredes contos, debuxos, obras de teatro, traballos de investigación, unha entrevista... Ata pasatempos fixeron!!!!

Agardamos que vos gusten.

XIII ENCONTRO DIOCESANO DE NENOS/AS

Os alunos e alumnas de 4º, 5º e 6º de E.P. participamos no encontro diocesano de nenos celebrado o 6 de abril no Seminario

DIA ESCOLAR POLA PAZ E A NON VIOLENCIA

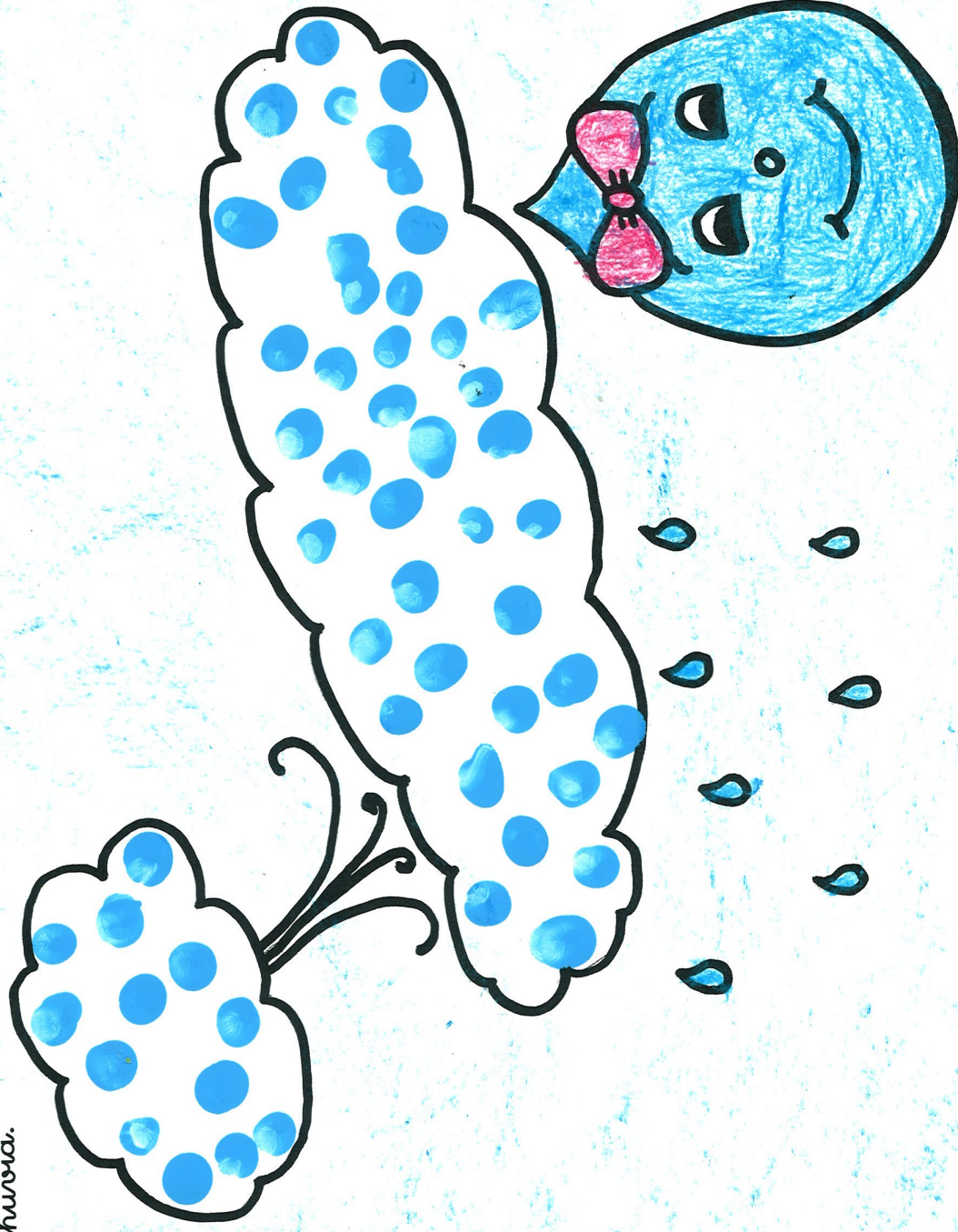
Con motivo do día da Paz dende o departamento de Relixión traballamos os símbolos da paz máis coñecidos.

Había unha pingüiña chamada Plim Plim.

Vivía no ceo con outras pingüiñas e gustáballe vivir alí.

Certo día o tempo cambiou de súpeto. Un vento frío soplou forte e as pingüiñas comezaron a caer en forma de chuvia.

O **conto** é un recurso moi utilizado nas aulas, xa que é unha ferramenta moi funcional e lúdica para que os nenos/as adquiran coñecementos, valores... e, á vez, pasen un rato agradable.

O seguinte conto foi elaborado polo alumnado de **4º de Educación Infantil** e trata dunha pinga moi voluntariosa que axuda ás flores a medrar.

Con este conto estes alumnos/as traballaron **o ciclo da auga**.

A pinguíña Plim Plim non quería ir á terra.

Ela quería vivir sempre no ceo.

Entón o vento soprou con máis forza sacudindo a nube e a pinguíña foise....

Plim Plim foi caendo moi despacio nun xardín e enriba dunha linda rosa vermella. Plim Plim foise
eskorrendo entre os pétalos suaves e aterciopelados.

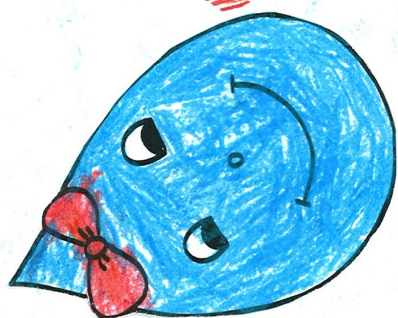
Plim Plim saltaba tanto que a rosa sentiu cóxegas e non paraba de rir.

-Quen se ri tanto? - preguntou a pinguíña sorprendida.

-Son eu, a rosa vermella.

-Ah, moito gusto, eu son a pinguíña Plim Plim.

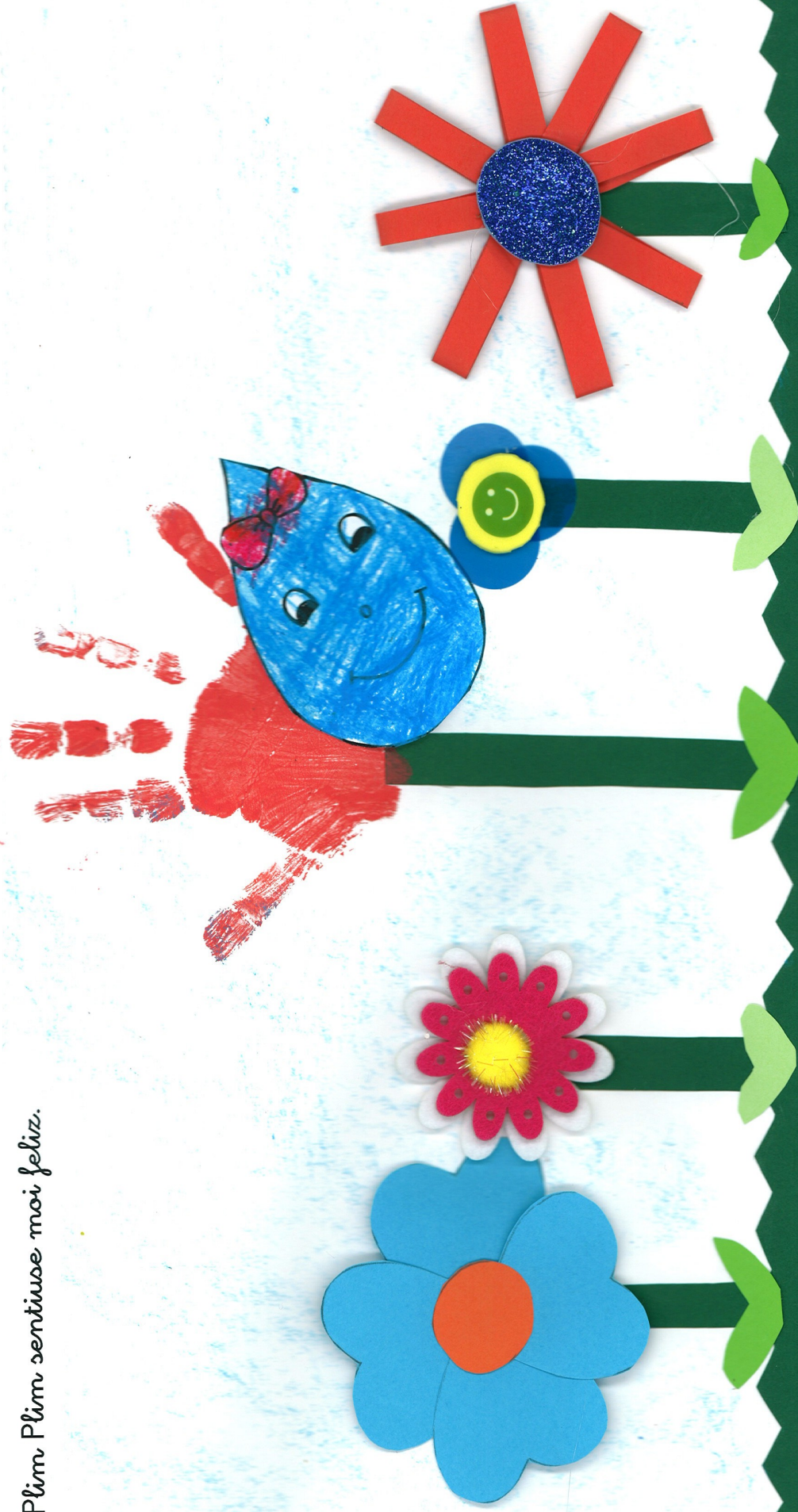
E a rosa vermella continuou:

-Que ben que chegaches, estábamos mortos de sede e gústanos moito cando cae esta chuvia tan gustosa.

-Eu estou moi contenta de poder axudar ás flores deste xardín.- dixo Plim Plim.

-Ti e as túas amigas sodes moi importantes e necesarias na vida de todas as plantas da terra.

Plim Plim sentiuse moi feliz.

Cheia de felicidade escurriuse e cae nunha raíz. Plim Plim moi curiosa preguntou:

-Quen es ti?.

-Eu son a raíz que suxeita a planta e doulle os minerais para alimentala.

-Que interesante, cantas cousas estou aprendendo.

Ao día seguinte o sol apareceu tan forte
que atraeu a todas as pingüiñas que ían subindo
en forma de fume chamado evaporización e
formaron outra nube de chuvia para
volver empezar outra vez.

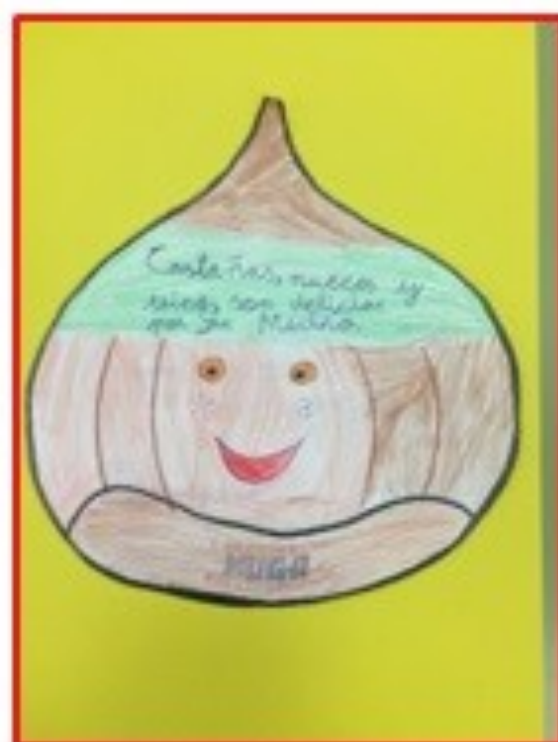
Así foi como a pingüiña Plim se
enterou do que era o ciclo da auga .

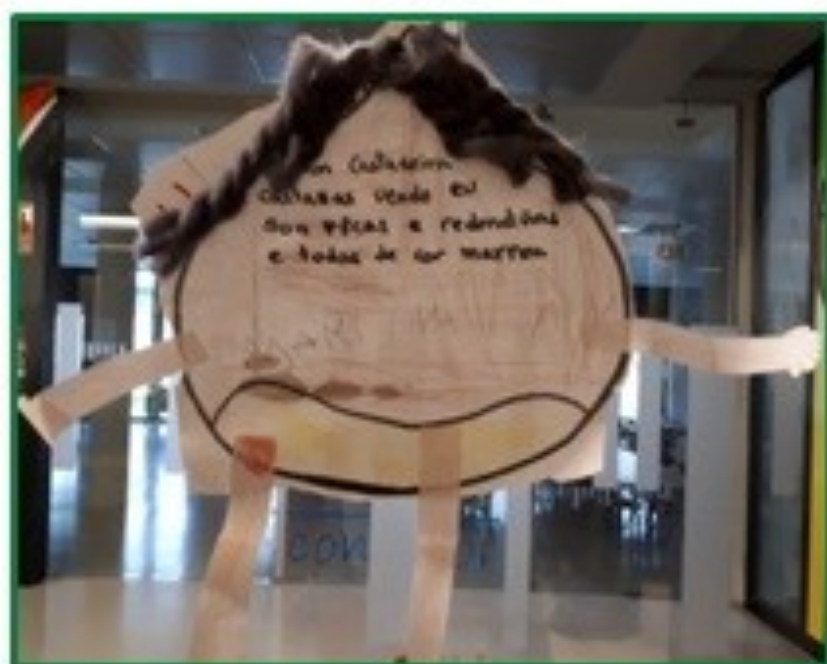

CELEBRAMOS O MAGOSTO CON REFRAÑS TÍPICOS

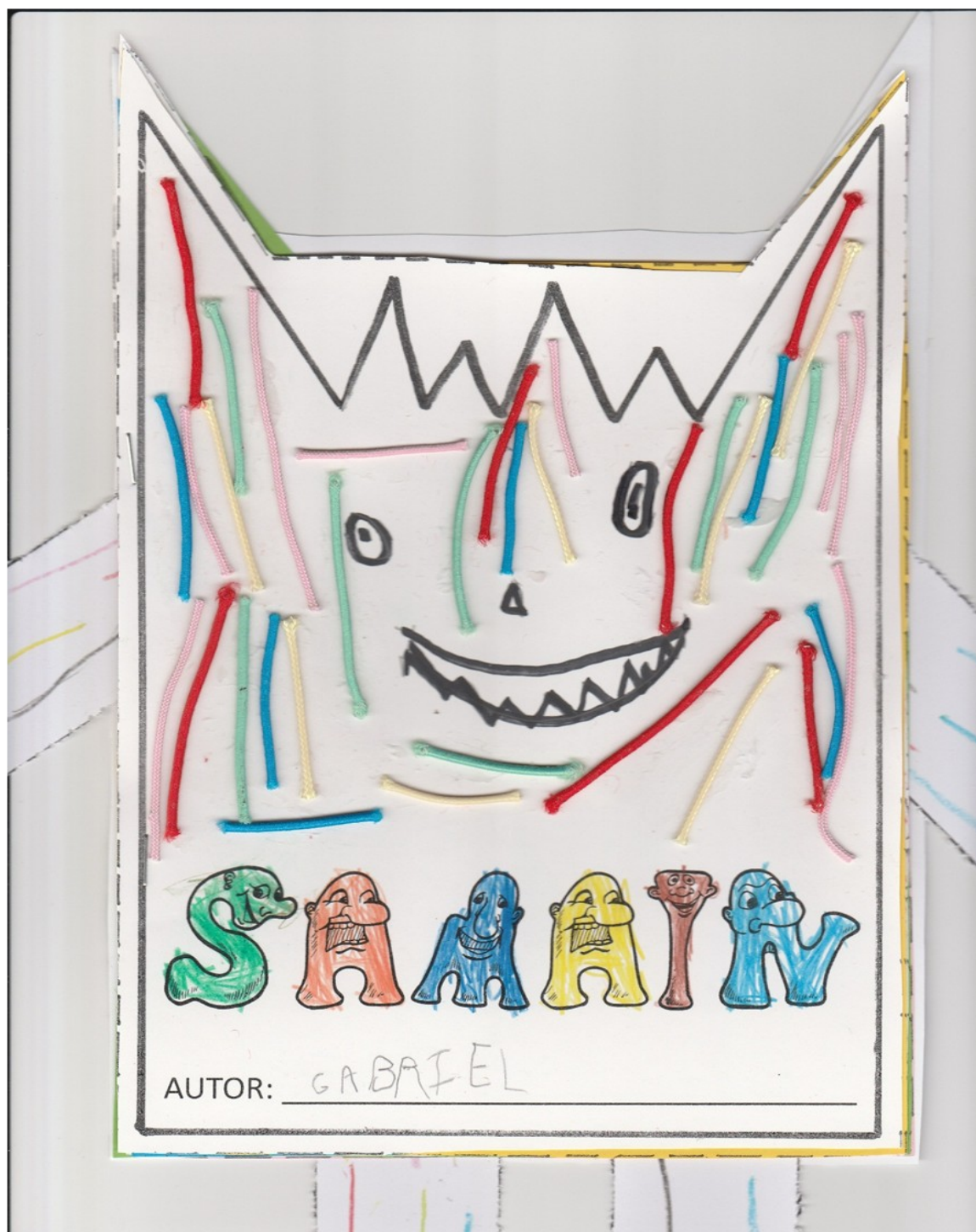

DESCUBRINDO AS EMOCIÓN NO SAMAIN

5º DE EDUCACIÓN INFANTIL

SE CON A L E G R I A QUERES VIVIR

CADA DÍA DEBES SORRIR.

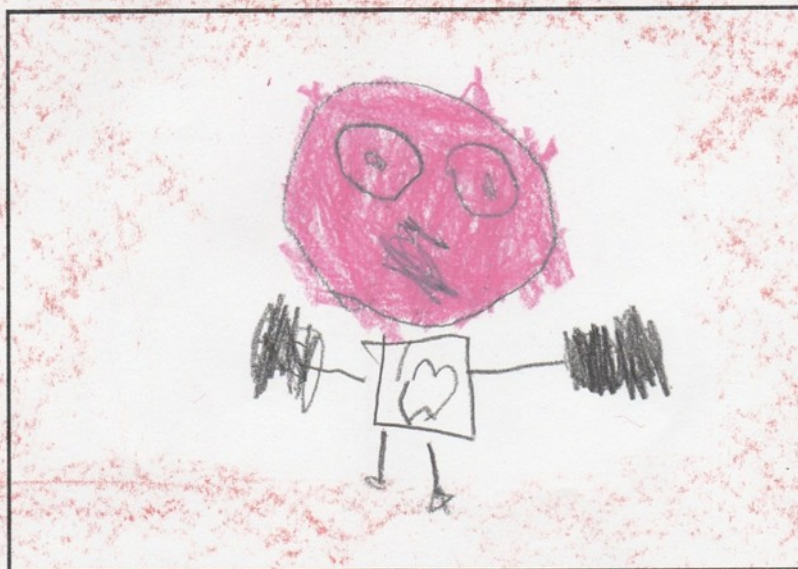
O SOL CHEGARÁ
E A TÚA CARA ILUMINARÁ.

CANDO TEÑAS MOITA

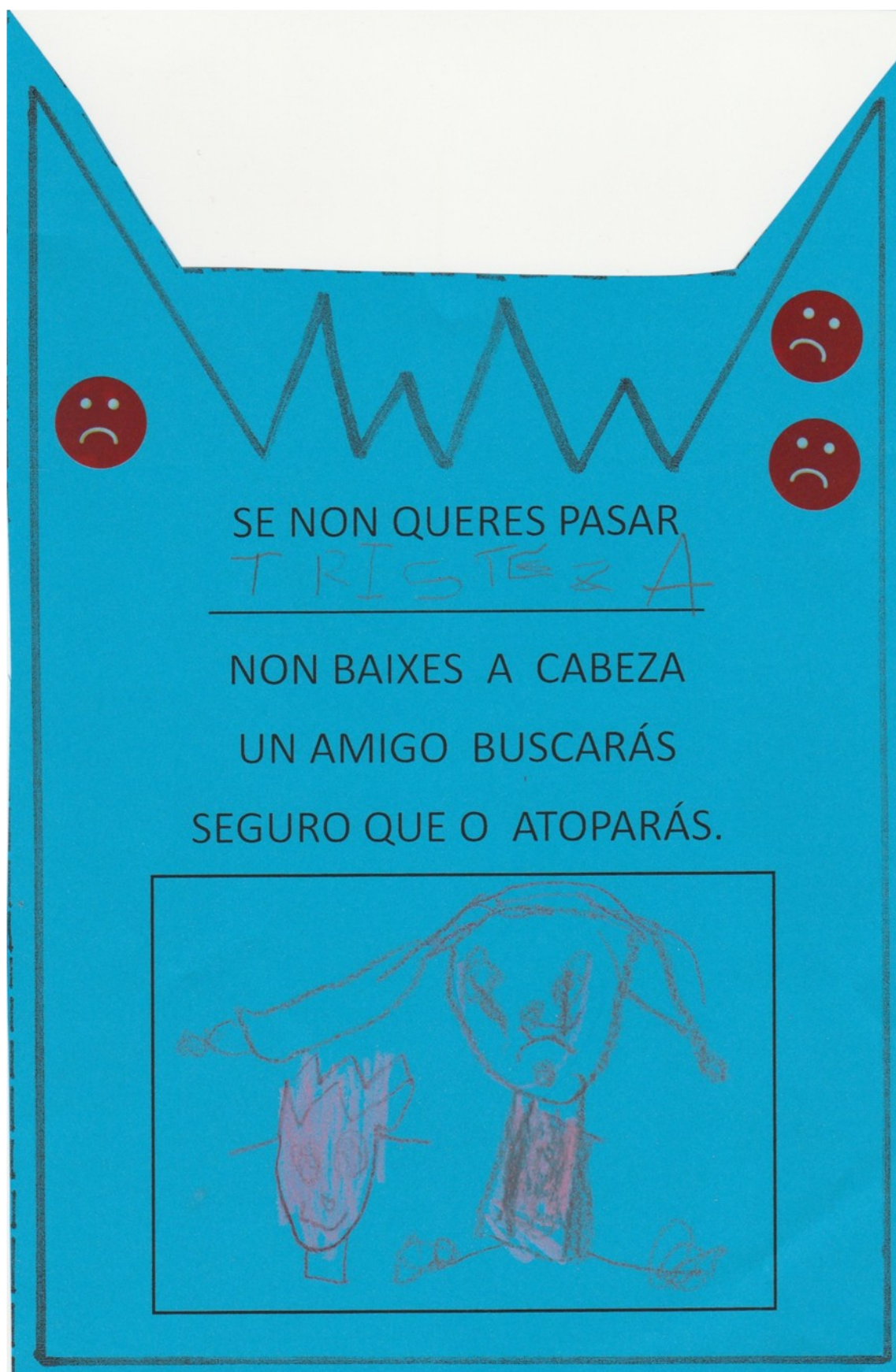
RABIA

FAI COMA A XENTE SABIA
ATA DEZ HAS DE CONTAR
E ASI VASTE RELAXAR.

CANDO CHEGUE A
PRIMAVER A
ASÓMATE A VENT A
PRADOS VERDES VER AS
E ASÍ TE CALMARAS.

SE NON QUERES PASAR

TRISTEZA

NON BAIXES A CABEZA

UN AMIGO BUSCARÁS

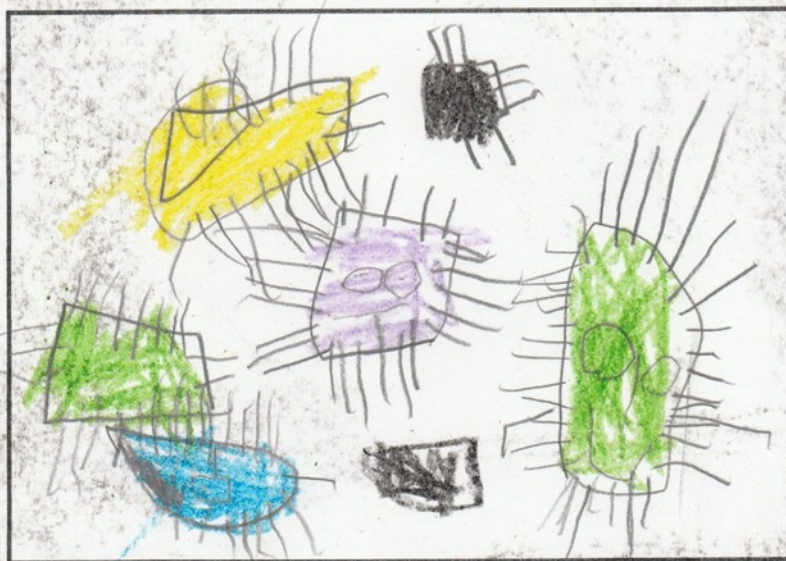
SEGURO QUE O ATOPARÁS.

SE CARDI ANDA ACELERAD
E LATEXA DE C IDAD
N N TE ASUSTES
É QUE ESTÁS NAM RAD

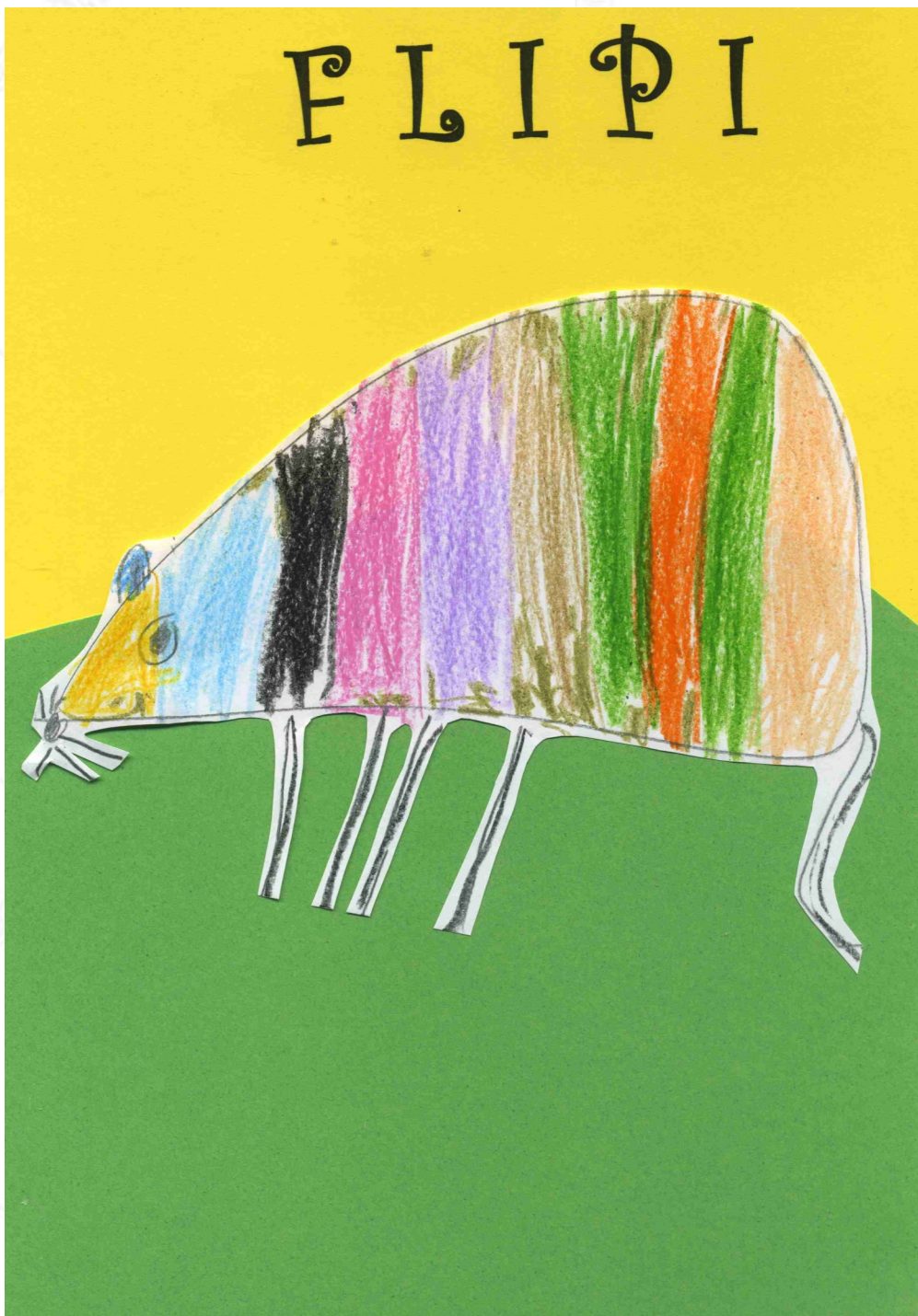
SEÑORES BRAZOS CON AGAR I MO
DEAN APERTAS MO I AMOD I ÑO
E AS I O MEU MEDO
MARCHARÁ MO I RAP I D I ÑO

Entre os nenos e as nenas de 6º A de Educación
Infantil
inventamos este conto

FLIPI

Vive numa casa

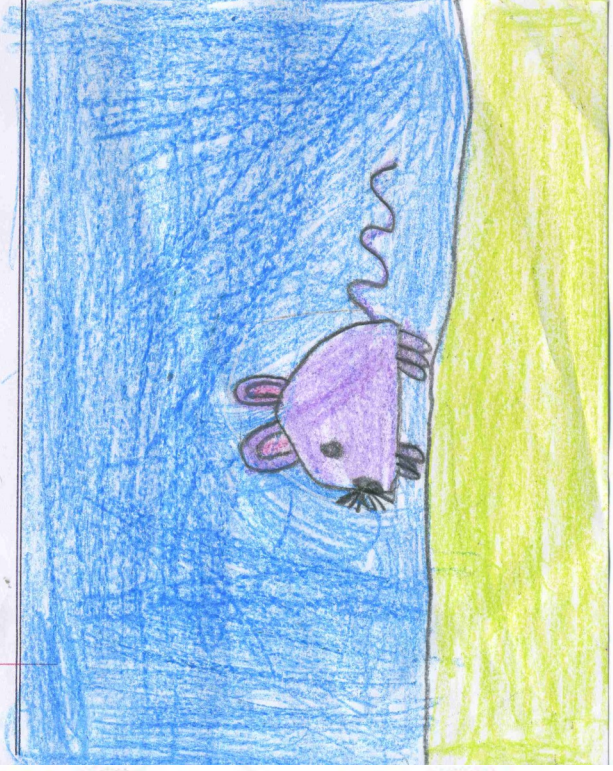
5.ª.

Havia uma vez

um rato chamado

Filipe

• Un dia saia da
• casa e caia num
• burato.

• Non era capaz de
• sair. Cada
• Cada vez tinha mais
• fome.

A formiga foi buscar

as suas amigas.

Um dia excitante

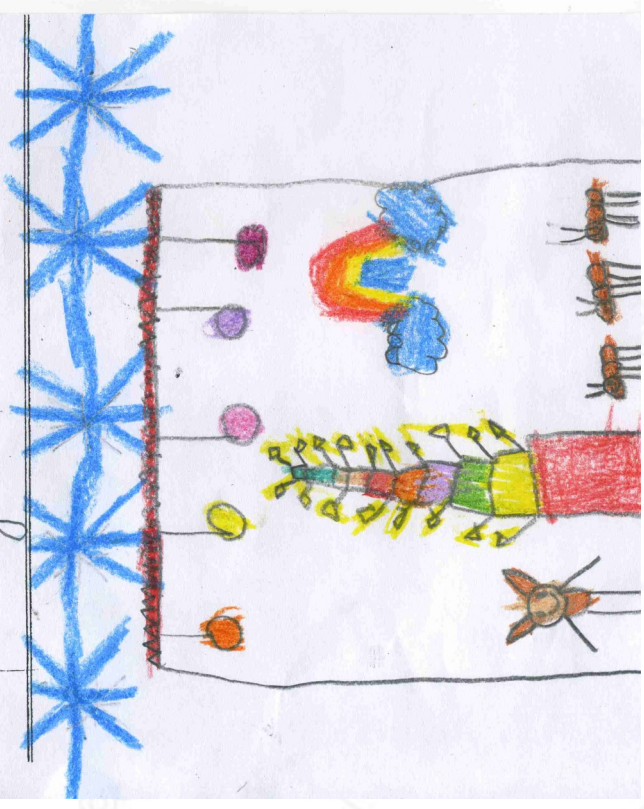
na formiga.

• todos os formigas
• ajudando a sair.

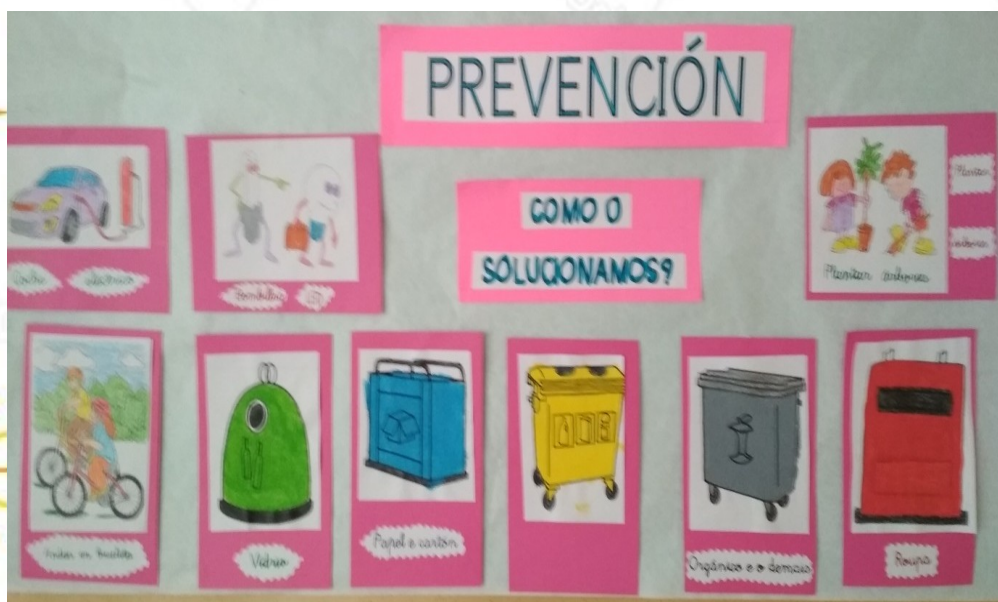
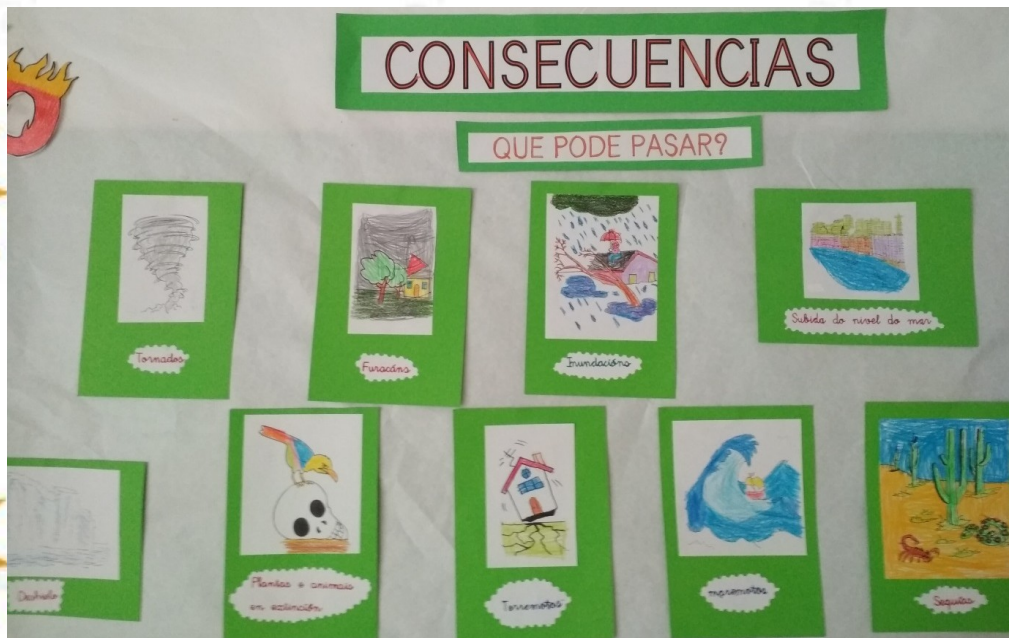

• Fixárese moi
• amigos e form
• moi felices
• xogando xuntos.

En 6ºA de EI tamén fixemos
un proxecto sobre
**QUECEMENTO
GLOBAL**

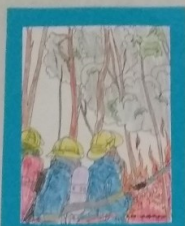

CAUSAS

POR QUÊ?

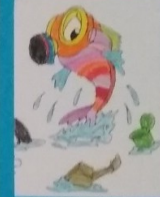
QUÊ?

Incêndios florestais

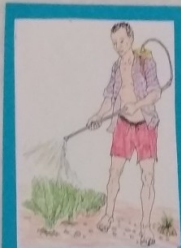
Carros

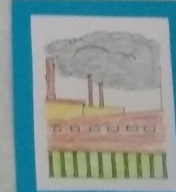
Lixo nas ruas

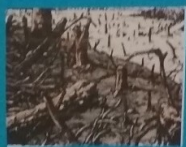
Lixo

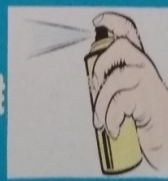
Fertilizantes e pesticidas

Fábricas

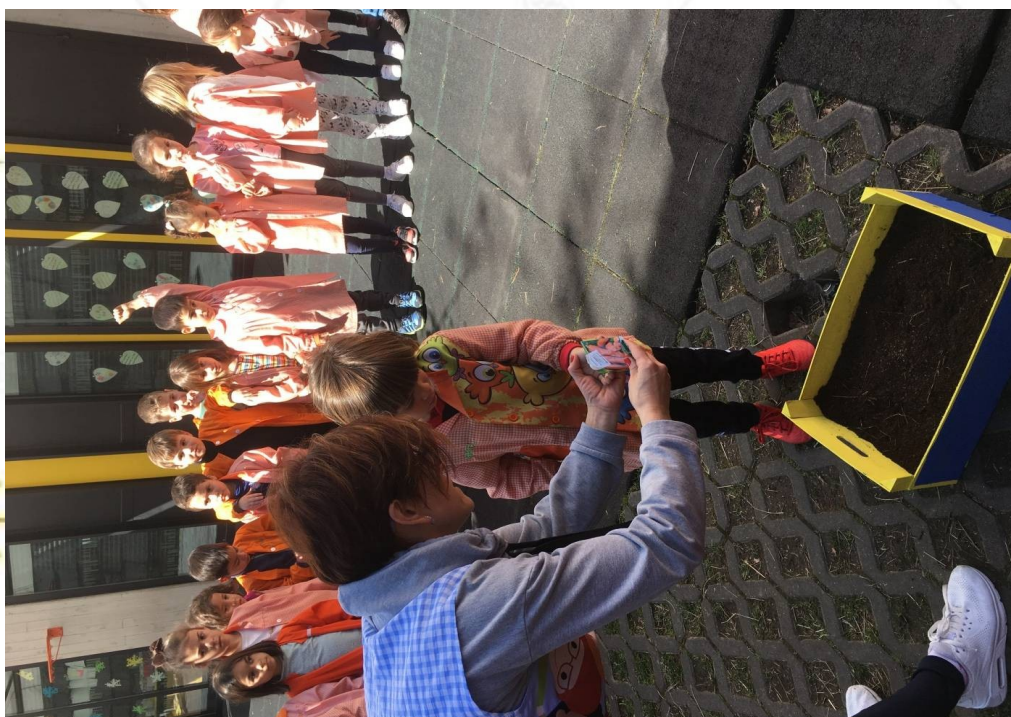

Desflorestação

Aerossóis

No Amadeo Rodríguez Barroso sabemos recoñecer a importancia e o valor dos nosos autores e autoras. Aquí recolleemos algúns dos traballos realizados en base a eles e elas polo alumnado da clase de **6º B de Educación Infantil**.

Antonio Fraguas

O raposo vai o monte
pelo caminho do carro
leva os ollos na cabeza
e o cu debaixo do rabo

ANTONIO FRAGUAS

ROSALIA de Castro

A los rios y a los Fontes
a los regatos pequeños
a los vistes los meus ojos
non se'l camdo moire
veremos Rosalia de castro

O NOSO HORTO

Este ano nos Rosais
un horto estreamos ,
con froitos e froitas
que todos plantamos.

Tamén plantamos flores
petunias ,gladiolos
claveles, xeranios
todos de lindas cores.

Cenorias, patacas
todos regamos,
tomates, leitugas
que ben o pasamos.

Que ben ule o noso horto
con romeu e lavanda,
axudados pola menta
forman unha boa banda.

Os nenos maiores
plantaron a Campanilla,
para darnos a todos
grandes alegrías.

O ano que ven
seguiremos traballando,
para que no noso cole
o horto siga medrando.

Julietta Hamlet
Foi um rapaz que foi estudar a Inglaterra
e lhe mandaram unha carta de Dinamarca
para decirle que ao pai matáron, que era
o rei. El volveu a Dinamarca e matou
a motta xente.

A súa historia
escribiuna William Shakespeare,
pero gustáves máis a historia de Romeo e
Julietta porque nela morre menos xente

Julietta

Hamlet

Personaxes literarios
1º @

Este ano em classe conhecemos a Don quixote esta loco por ler muito
 e pensou que os gigantes eram gigantes. Estão envenenado de Dulcinea
 tem um escravidão chamado Sancho Pança.

Sigfrido 1º A

Na clase de **4º A** encontrámonos con grandes poetas. Estas foron algunhas das **poesías** que elaboraron este curso.

A BOLEBOL E O COELLO

Unha noite de treboada,
a bolboreta non podía voar,
sentiase moi triste
por non poder chegar ao mar.

Estaba un coello na beira do río
ben morto de frío,
comeu un chouxo quente,
que lle deu a seu amiguinho,
e durmíu comedido.

Dani
Iago
Claudia
Sara
Lucía
Bustón

A COMIDA

A lareira cocinavo
grelos con lacón.
que lle vai moi ben
para o teu corazón.

É unha boa recomendación
pero se che subeo colesterol
é mellor un peixe meniña
por exemplo unha sardina.

Joel I.

Xabier

Xurxo

Soufian

Estela

Yago G.

Emocións A montóns

O can Sebastián
andaba na rúa,
e miraba a Lía

Viu unha pomba, rebulideira
que sostínano peteiro
unha pola de oliveira

Símbolo de amizade
levaba de casualidade
facendo unha gran viaxe

Damián

Lía
Santiago
Samuel
Héctor
Nazaré

Rematou a tristura
e comezou a emoción
porque o can Sebastián
bicos deu lle un montón

O GATO MERENGUE

Alto gato Merengue gústalle a xente,
vixe na ponte que hai en Ourense,
cando cae a noite é moi larpeiro,
e vai polas casas en busca de leite.

Que gato máis listo!
dixo o poeta Evaristo,
e o gato Merengue
voltou para a ponte
cruzando un lameiro e
saudou a un leiteiro.

Uxia Jenni Cristian
Sabela Azidane
Diego G.S.

ANIMAIS EN PERIGO

1

Traballo da clase de 4º B sobre animais en perigo de extinción.

Este curso nas clases de cuarto fixemos un traballo sobre os animais en perigo de extinción. Os nenos e nenas de **4ºB** centramos o noso estudo en España e realizamos unha pequena investigación.

Podedes imaxinar un mundo no que se perderan especies animais como o lince ibérico ou a aguiá imperial? Sería un desastre para os nosos ecosistemas.

Considérase que unha especie está en perigo cando corre risco de desaparecer se non se toman medidas.

Escollemos este tema porque somos conscientes de que hai moitos animais e vexetais que poden deixar de existir se entre todos non facemos algo para evitalos.

Reflexionamos sobre as causas e démons conta de que inflúen diversos factores.

● Cambio climático

- Trágico ilegal de animais e a caça furtiva.

- Deforestación indiscriminada.

- Uso de cebos envenenados.

- Incendios (a mayoría mortales)

Todo isto nos pon moi tristes e queremos facer algo para evitalo.

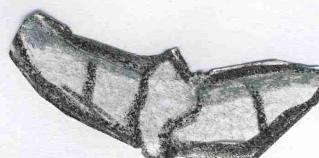
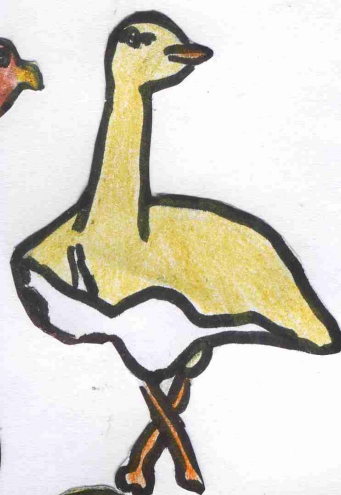

Elaboramos a seguinte lista con algún deles. Por desgraza hai moitos máis.

1. Cegoña negra.
2. Lince ibérico.
3. Quebrantahuesos.
4. Oso pardo.
5. Pita do monte (Urogallo).
6. Esca monxe.
7. Lagarto xigante do Hieiro.
8. Camaleón común.

9. tartaruga moura.
10. Desmán ibérico.
11. Morcego ratonero natado.
12. Lebre do piornal.
13. Malvaria cabeciblanca.
14. Vison europeo.
15. Ibis eremita.
16. Araruí.
17. Mullón europeo.
18. Hulebora canoria.
19. Águia imperial ibérica.
20. Alimoche.
21. Vibora hocicuda.
22. Tritón de Montseny.
23. Cangrexino cego dos Tanneos.
24. Cangrexo de río europeo.
25. Balea varxa.
26. Sapiño balear.

Tamén pensamos, que podemos facer nós?
Máis do que pensamos, por exemplo:

- Concienciamos do problema.
- Aprender cada día máis sobre animais.
- Reciclar.
- Consumir de forma responsable.

SE ENTRE

TODOS FACEMOS

ALGO ESTES

PRECIOSOS ANIMAIS

SEGUIRÁN ESTANDO

CON NO'S

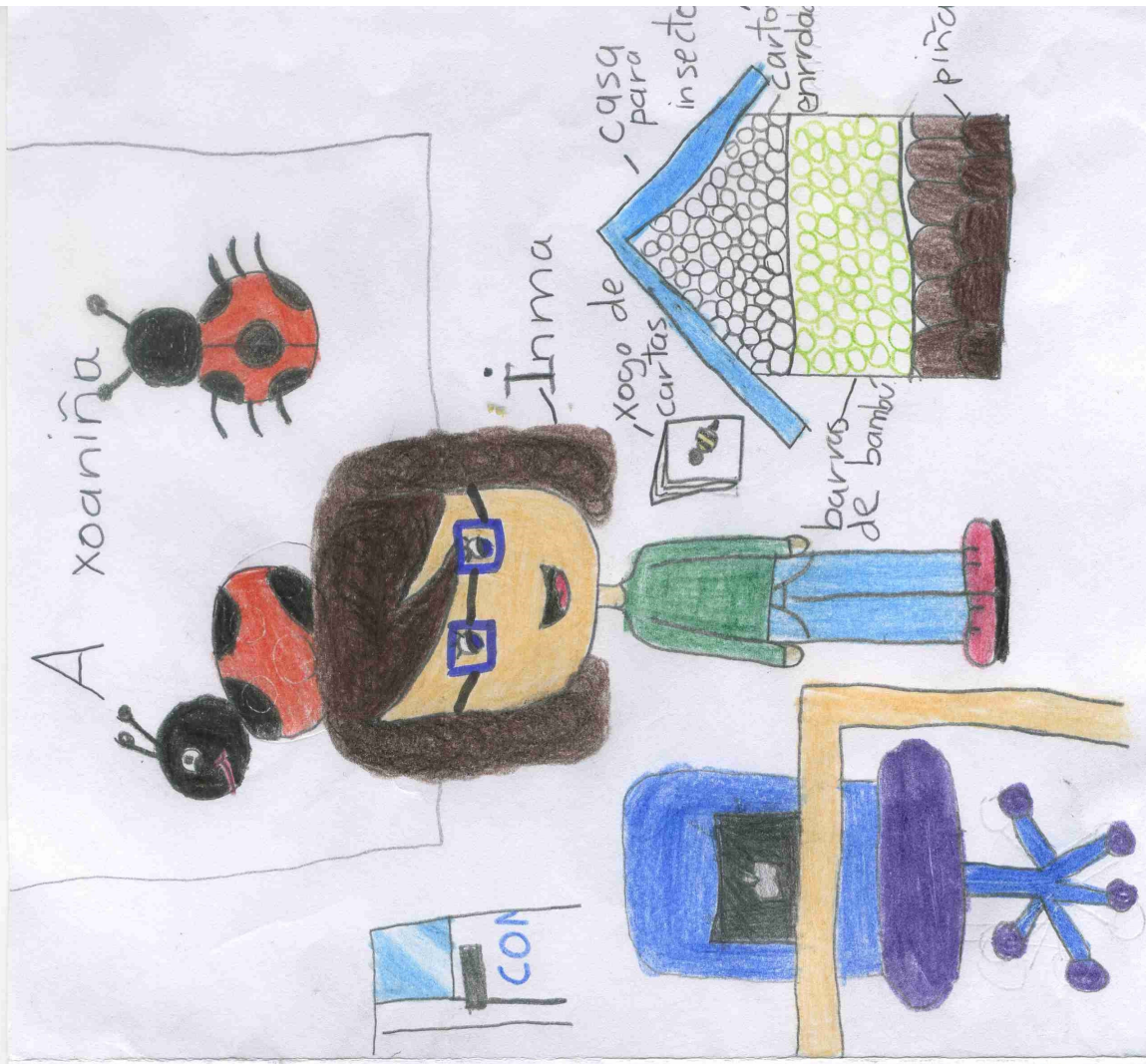

Sustinea foi unha boa experiencia, tivemos moitos encontros con Inma, unha muller moi simpática que ven da organización chamada Sustinea. Ensinounos que non podemos matar os insectos aínda que non nos gusten.

No primeiro encontro falamos un pouco no salón de actos e logo fumos ao patio, e no estadio xogamos a un xogo.

No segundo encontro tamén falamos e xogamos no salón de actos a un xogo de cartas, nunha carta aparecía un insecto e noutra a súa descrición. E fixemos unha casa para os insectos. En resumen foi xenal e espero que haxa unha terceira experiencia.

ENCANTOUME!!!

Traballos realizados polo alumnado de 3º de E.P. sobre os insectos, temática sobre a que traballaron ao longo deste curso.

A ABELLA AMARELA

E A NATUREZA

San a abella amarela
caído moi ben da natureza,
waí da acó para alá
e me gusta moito mirar;

Hai que coibir a natureza
porque si non vares perder a súa beleza,
como os parasitos que deixan de cantar
e como os campas que deixan de andar.

Hai que coibir a natureza
porque si non vares perder a súa beleza,
non o digo de casualidad
o digo para a coibir.

Eu direiche o que sei
de cada bichinho
i'eino dicindo
pouco a pouquino:

Ai, xoaniña
o linda que eres
pois vas voando
moi leda.

Ai, escarabellino traveso
anda despaciño
que te quedas teso.

Ai, oruguiña/oruguiña
que dentro de pouco
serás borboletina.

Insecto pao que ben camuflado
que cada vez
que te perdes
penso na túa desaparición.

DIME SOBRE TI BICHINHO

DÍA DOS HOMENAXEADOS

DANIEL (NARRADOR): O día das letras galegas celébrase o 17 de maio, porque ese día en 1863, en Vigo, publicouse o primeiro exemplar da obra “Cantares Gallegos” de Rosalía de Castro. As letras galegas é unha celebración feita para homenaxear a aquelas persoas que destacasen por a súa creación literaria no idioma galego ou pola súa defensa de dita lingua.

(Na casa de Vicente Risco)

ALEJANDRA (ROSALÍA DE CASTRO): Eu son Rosalía de Castro, fun homenaxeada polo día das letras galegas.

GABRIEL (MANUEL CURROS ENRÍQUEZ): Non ,equivócaste fun eu o que foi homenaxeado polo día das letras galegas. Eu e ninguén máis!

ANTONIO (NARRADOR): Gritaba Manuel Curros Enríquez.

TEO (LUIS SEOAN): Pero que tolos estades! Todo o mundo sabe que fun eu, Luís Seoane a persoa homenaxeada, e non vós.

GABRIEL (MANUEL CURROS ENRÍQUEZ): Iso é imposible! Ademais, porque vas ser ti a persoa homenaxeada? Eres tan feo coma un verme.

TEO (LUIS SEOANE): Eu polo menos non son cubano e por iso non teño a cabeza tan deformada coma un cubo.

GABRIEL (MANUEL CURROS ENRÍQUEZ): Como te atreves a burlarte do meu lugar de orixe! Bueno en Cuba non chamamos a todo o mundo "boludo" como se as persoas non tivesen nome, ademais en Arxentina sodes todos uns gordos, sempre queixándose de que lles pesa o cu.

ANTONIO (NARRADOR): Mentres os dous homes discutían , Álvaro Cunqueiro acercouse e dixo:

HUGO (ÁLVARO CUNQUEIRO): Tranquilos homes, non vos pelexedes por esta parvada.

TEO (LUIS SEOANE): Xenial xa chegou o pacifista. O mellor será que te vaías antes de que me quede durmido.

HUGO (ÁLVARO CUNQUEIRO): Chorando- Eu só intentaba axudar!

DANIEL (NARRADOR): María Mariño propúsolle a Rosalía ir a buscar a Álvaro.

LUCÍA.V (MARÍA MARIÑO): Rosalía, o mellor vai a ser que vaíamos a consolar a Álvaro , se non ao mellor pónse a chorar coma un descosido.

ALEJANDRA (ROSALÍA DE CASTRO): Tes toda a razón ,vamos a buscalo eu sígote.

DANIEL (NARRADOR): Mentres Luís e Manuel seguían insultándose un ao outro,María acompañada de Rosalía,foi a buscar a Álvaro, que se foi chorando cara ao bosque.María e Rosalía atoparon a Álvaro sentado ao lado dunha árbore secándose as bagoas.

HUGO (ÁLVARO CUNQUEIRO): Ola chicas, tranquilas estou ben, e que ...as veces...podo ser moi sensible.

ANTONIO (NARRADOR): Álvaro intentando non volver a chorar, apertábase moi forte as súas mans.

ALEJANDRA (ROSALÍA DE CASTRO): Tranquilo,non debes avergonzarte por ser sensible,non pasa nada.

LUCÍA.V (MARÍA MARIÑO): Agora volvamos a casa de Vicente ,pero non fagas moito ruído, senón espertarse e enfadarase moito.

HUGO (ÁLVARO CUNQUEIRO): De acordo.

DANIEL (NARRADOR): Cando chegaron os tres a casa viron que Luís e Manuel xa se reconciliaran e que entendera que eles dous e os demais foron tamén homenaxeados polo día das letras galegas ,e para festexalo fixeron unha festa. Luís recibíunas.

TEO (LUIS SEOANE): Ola chicas! Fixemos unha festa ,mola moito.Mirade canta xente!É alucinante! Pasade e presentádevos.

ANTONIO (NARRADOR): María Victoria que estaba na festa, exclamou:

LUCÍA.L (MARÍA VICTORIA MORENO): Por fin hai máis mulleres,vinde e unídevos a festa.É moi divertida ,Antonio Noriega xa está cantando no karaoke.

ADRIANA (ANTONIO NORIEGA VARELA): -Cantando- A min gústame bailar movendo o meu cu para alá .Oh oh yeah...

ANTONIO (NARRADOR): Ramón Cabanillas anima a Antonio mentres canta.

ANTÍA (RAMÓN CABANILLAS): Moi ben Antonio ,falo moi ben,seguro que gañas un concurso de canto!

DANIEL (NARRADOR): Ramón Otero advirte a Ramón Cabanillas.

AILEN (RAMÓN OTERO PEDRAYO): O mellor será que non o animes moito,Ramón ,senón despois está todo o día dicíndome que é o rei do baile.

ESTER (FRANCISCA HERRERO GARRIDO): Canta outra canción Antonio ,que o fas moi ben ,faino pola túa amiga Francisca Herrero.Que siga a festa!

DANIEL (NARRADOR): Despois de que Antonio rematase a primeira canción que cantou,Aquilino Iglesias Alvariño empurrouno para que saíse fora do escenario,colleu o micrófono e informou que:

MARTINA (AQUILINO IGLESIAS ALVARIÑO): As persoas que estean cerca da porta de entrada que se aparten por favor, que van chegar: Celso Emilio Ferreiro, Xoaquín Lorenzo Xocas e Ánxel Fole, grazas.

ANTONIO (NARRADOR): De súpeto, como Aquilino dixo, chegaron esas persoas.

CAROLINA (CELSE EMILIO FERREIRO): Ola peña!! Que tal vai todo por aí? Molo mogollón rapaz!!!

XIÁN (XAQUÍN LORENZO XOCA): Sinto moito, o saúdo dos meus amigos, as veces poden ser moi radicais.

ARIADNA (ÁNSEL FOLE): A que estades esperando? Que siga a festa. Sí!!!!

DANIEL (NARRADOR): No momento menos esperado Roberto Blanco Torres, que estaba bailando no medio do escenario asustou a todos gritando:

ARIANE (ROBERTO BLANCO TORRES): Chicos, chicos, mirade, mirade pola fiestra, hai unha piscina fora.

ANTONIO (NARRADOR): Eladio Rodríguez exclamou:

ALEX (ELADIO RODRÍGUEZ): Pois a que esperamos, vamos a darnos un chapuzón. Quen chegue de último ten cara de ovo!!!

DANIEL (NARRADOR): Antes de que puidesen facer algo, Vicente Risco, o propietario da casa onde estaban, e que estaba durmindo, levantouse moi enfadado gritando:

DANIELA (VICENTE RISCO): Porque hai tanto barullo??? Espértasteme.

ANTONIO (NARRADOR): Co susto Fray Martín Sarmiento saíu da casa aterrorizado.

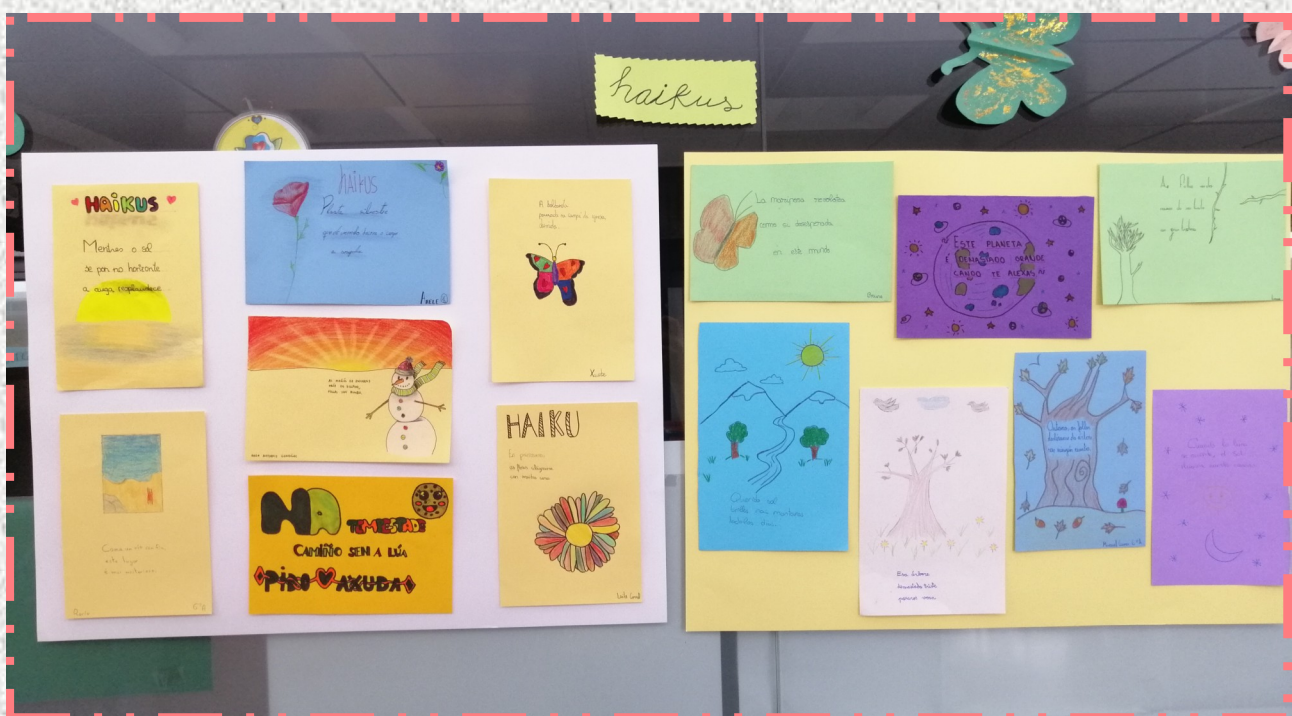
AINHOA (FRAY MARTÍN SARMIENTO): Auxilio, auxilio, auxilio!!! Vainos matar!!!!!!!

DANIELA (VICENTE RISCO): Ben agora todos vos xa sabedes que non tiñades que habervos pelexado. E si que vos pelexastes porque gritastes un montón!!! Ben voume tranquilizar, por onde ía... ahh sí, porque todos os presentes agora na miña casa, tamén foron homenaxeados polo día das letras galegas. E como todo o mundo sabe, eu fun o máis importante.

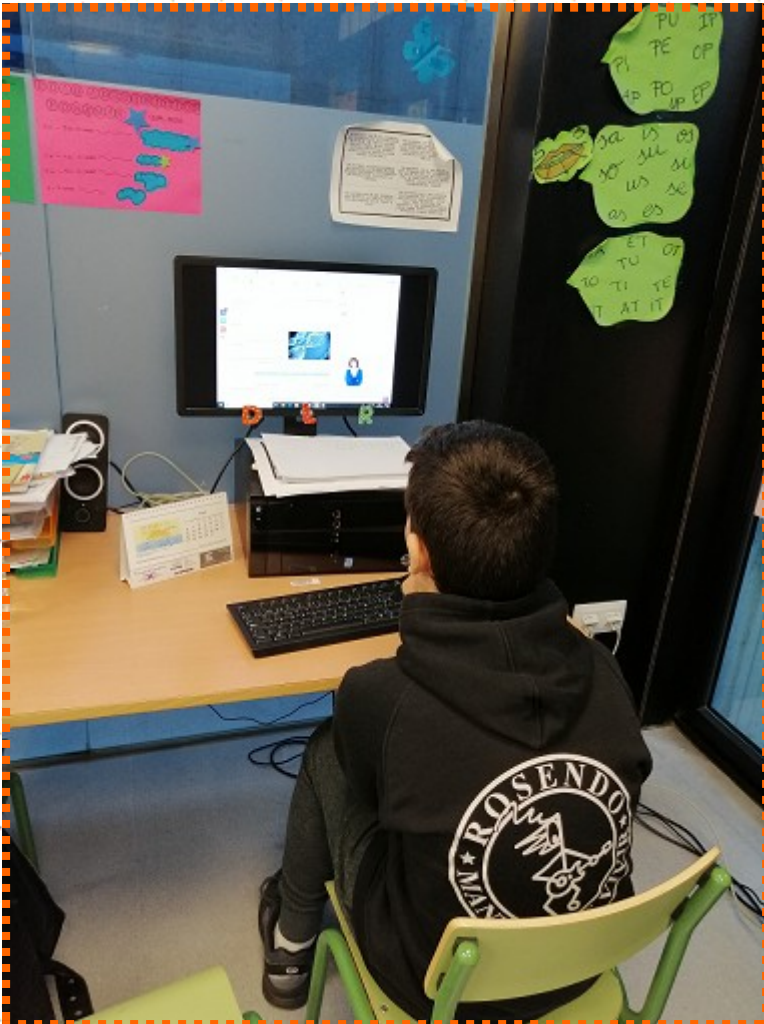
TODOS: Non!!!!!!!!!!!!

Circuitos eléctricos e haikus elaborados pola clase de 6º A de E.P.

INVESTIGAMOS SOBRE DISLEXIA

¿Qué é? É un trastorno da aprendizaxe e da lectoescritura, de carácter persistente e específico, que se da en nenos e nenas que non presentan ningún hándicap físico, psíquico nin sociocultural. A súa orixe parece derivar dunha alteración do neurodesenvolvemento.

Causas:

- Os xenes e as diferenzas cerebrais.
- Condición **hereditaria**.
- **Lesións cerebrais**.
- **Influencias hormonais**.

Dificultades. As persoas que presenta dislexia soen ter dificultades para recitar o alfabeto, denominar letras, realizar rimas simples e para analizar ou clasificar os sons. Ademais, a lectura caracterízase polas omisións, substitucións, distorsións, inversións ou adicións, lentitude, vacilacións, problemas de seguemento visual e déficit na comprensión (OPS, 1997).

A dislexia, é moito máis que ter dificultades na lectura e na escritura, xa que existen problemas de comprensión, de memoria a curto prazo, de acceso ao léxico, confusión entre a dereita e a esquerda, dificultades nas nocións espacio-temporais...debemos ter en conta que non existen dous disléxicos/as idénticos e polo tanto cada caso é único e non ten por qué presentar a totalidade dos síntomas.

Medidas a ter en conta nas aulas:

- Tomar conciencia da dificultade en todos os ámbitos.
- Utilizar unha axenda.
- Permitir o uso de ordenador, gravadora.
- Evitar a corrección excesiva.
- Realizar os exames de forma oral.
- Lecturas adecuadas e adaptadas.
- Proporcionar máis tempo para a realización das tarefas.
- Reforzo positivo.
- Brindar materiais con antelación.
- Ter paciencia cos despistes e esquecementos.
- Deseñar actividades variadas.
- Valorar o progreso máis que os coñecementos.

Fontes da investigación:

<https://www.disfam.org/dislexia/>

<https://agadix.es/es-es/>

<http://www.ladislexia.net/>

<http://www.adixmur.org/>

Traballo realizado por **Teo Rodríguez Seoane**.

BIBLIOTECA

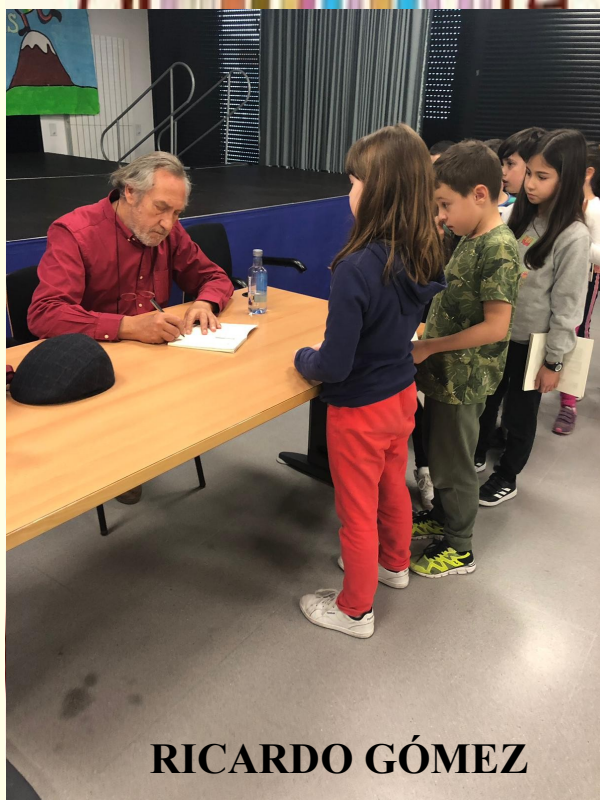
OLA SON **LIBRIÑO**, A MASCOTA DA NOSA BIBLIOTECA.
UN CURSO MÁIS O NOSO COLE RECIBIU A VISITA DE **CONTACONTOS E ESCRITORES** COS QUE APRENDIMOS MOITO E DESFRUTAMOS UN MONTÓN.
MIRADE, MIRADE CANTOS NOS VISITARON E QUE BEN O PASAMOS.

PAOLA DUCHÉN Y GEMA CEPEDA

PERE TOBARUELA

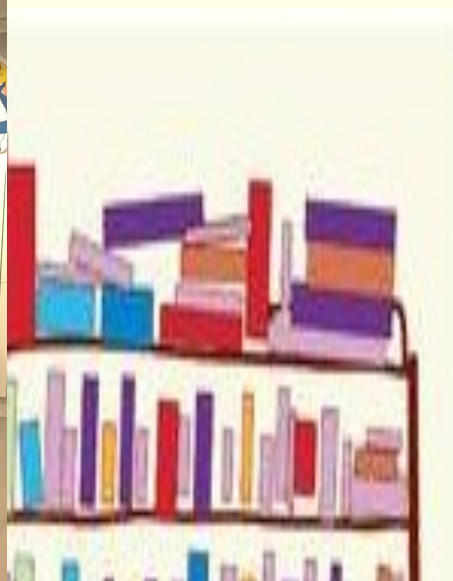
RICARDO GÓMEZ

RICARDO GÓMEZ

IAGO LÓPEZ

MARICA CAMPO

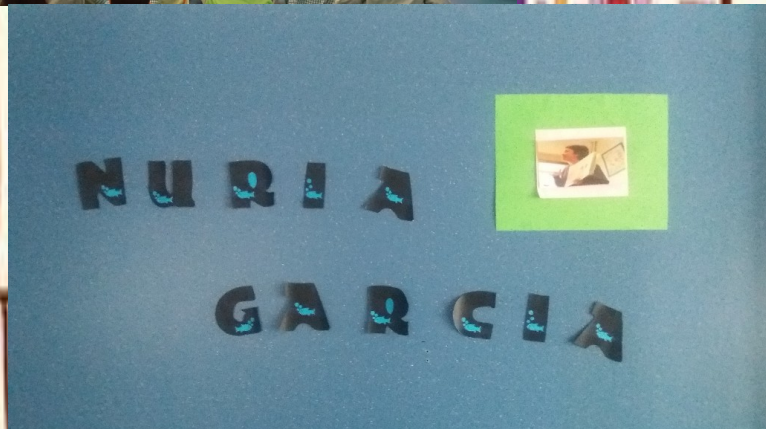

En memoria dunha muller
feliz coas novas e novas de
quinto. Co desexo de que
Xael aprenda a voar. El
recorde sempre o que é fun-
damental e o que é un
simple instrumento.
Nesta querida cidade en
que vivín hai moitos anos,
a de tantos galegos que
nos deixaron e nos guen
sempre.

Marica Campo

30-4-2019

CELTIA FIGUEIRAS CONTACONTOS

VÉXOVOS NO VINDEIRO CURSO E
MENTRAS TANTO...

FELICES LECTURAS!!!!!!

EXCURSIÓNS

Outro dos momentos máis esperados polos nosos pequenos e pequenas son as **excursións de fin de curso**. Este ano as saídas foron as seguintes:

- 3 anos: O Rexo (Allariz).
- 4 anos: Lodoselo.
- 5 anos: Chantada.
- 1º: Marcelle.
- 2º: San Cibrao de Las.
- 3º: Illa de San Simón.
- 4º: Marín.
- 5º: A Coruña.
- 6º: Madrid.

O REXO

LODOSELO

CHANTADA

MARCELLE

SAN CIBRAO DE LAS

ILLA DE SAN SIMÓN

MARÍN

A CORUÑA

MADRID

6º EDUCACIÓN INFANTIL

6º Educación Primaria

Entrevista a.... **BENI!**

Este ano os nenos e nenas de 3º B de E.P. decidiron realizar unha entrevista a algún dos docentes que traballan no centro. Por votación a escollida foi a súa antiga titora na etapa de E.I., Beni. A continuación recolleemos algunhas das preguntas máis interesantes que lle realizaron os pequenos e pequenas.

- **Por que escolliches ser mestra de Educación Infantil?**

Porque gústame ensinar, compartir cos demais o que sei, aprender dos cativos que son capaces de facerme ver as cousas con outros ollos. Porque si....

- **Cantos anos levas traballando como mestra? E neste cole?**

29 anos. 6 nos Rosais.

- **Como foi traballar con nós durante 3 anos?**

Unha experiencia marabillosa. Sodes encantadores. Aprendín moito convosco, soubestes sacarme ese sorriso e esas ganas de mellorar cada día que entraba na aula.

Sodes especiais.

- **Que sentiches cando subimos a 1º?**

Sentin mágoa, un pequeno baleiro, pero ao mesmo tempo ledicia de ver-vos xa maduros para comezar unha nova etapa sen perder a esencia da etapa de Infantil.

- **Bótanos de menos?**

Cada día. Os meus alumnos sempre son bos, os mellores e a xente boa bótase de menos todos os días.

- **Gustaríache traballar noutra profesión que non fose de mestra?**

Si. Na hostalería. Calquera das dúas profesións son a miña paixón.

- **Que fas no teu tempo libre?**

Estar coa xente que quero, que necesito e que me necesita.

MOITAS GRAZAS!!

HORÓSCOPO

Virgo: ♍

Hoxe a Sallamanca irá e unha estreba fegez atoparás e o teu desexo pedirás

Capricornio: ♑

Hoxe terás un sono que pronto será realidade, pero ten coidado, porque non volverá.

Aries: ♈

A praia irás e un tipo bo atoparás, a felicidade por sempre terás e nunca volverás doar

Escorpio: ♏

Encontrarás un escaravello dourado e serás máis feliz cunha perdiz.

Touro: ♉

Estos días encontrarás a túa recompensa por facer algo inesperado e bo polo teu amigo.

Géminis: ♊

Pola mañá, ao abrir o teu estoxo encontrarás dous billetes de avión.

Leo: ♌

Nesta día serás máis feliz ca un rato comendo millóns de quilos de queixo.

Sagitario: ♐

Mañá o teu día será alegre. Irás ao Mercadoña onde atoparás a túa mellor amiga.

Pescis: ♓

Encontrarás o teu comiç favorito e cando o abras estará cheo de pintura

O venres irás a Saturno a pasear, e un extraterrestre moi alegre che dará un agasallo moi especial. **Libra:** ♎

Cóncer: ♋

Hoxe na copa dunha arbore encontrarás vinte euros colgados

Acuario: ♒

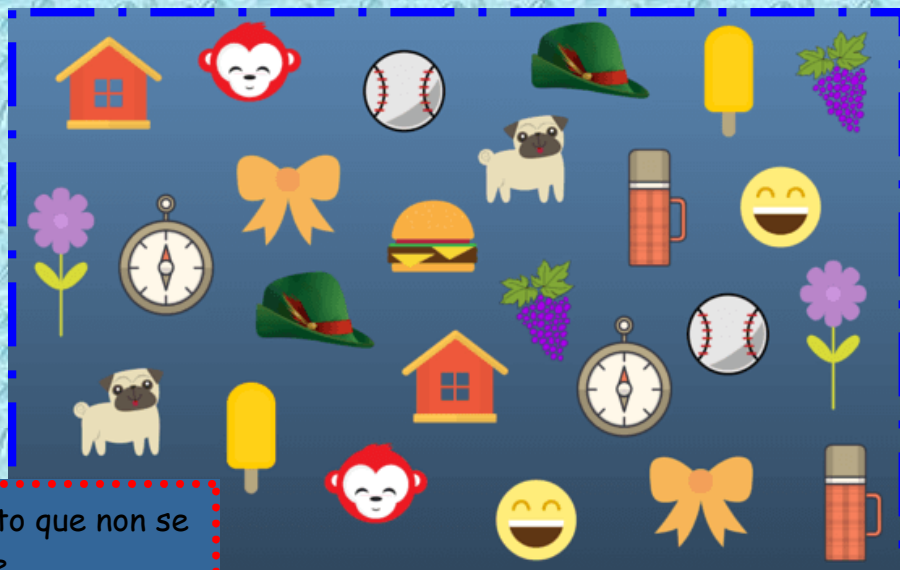
Hoxe terás que revelar un segredo que gardaches por moito tempo.

Pasa#emp#os

Busca material escolar

I	J	E	C	H	A	T	O	L	A	B	V	R	O	D	K
X	Y	E	N	C	E	R	A	D	O	O	X	O	V	M	Y
Y	U	P	U	I	U	A	G	G	I	L	B	U	V	A	L
U	O	D	M	W	F	R	A	R	P	I	U	Y	C	I	N
P	U	V	W	S	R	H	B	A	A	G	G	O	Y	U	H
I	Y	K	E	W	P	H	E	M	Y	R	H	T	T	I	Q
E	X	O	Q	I	U	Y	K	P	U	A	Y	I	G	V	C
E	X	O	R	Y	M	W	R	A	A	F	F	Q	C	R	Y
Y	H	E	S	T	O	X	O	D	N	O	E	T	V	B	D
E	U	Q	F	M	C	U	U	O	D	L	J	V	J	V	A
I	A	L	O	U	H	P	I	R	A	A	A	M	U	H	I
F	O	O	L	V	I	U	T	A	E	P	V	E	A	R	H
I	A	A	I	F	L	M	W	E	U	I	Z	M	C	O	N
A	E	I	O	Y	A	J	K	A	I	S	L	M	S	E	A
Y	U	U	S	P	I	N	T	U	R	A	S	O	E	C	I
D	I	C	C	I	O	N	A	R	I	O	D	N	E	O	X

- MOCHILA
- BOLÍGRAFO
- GRAMPADORA
- DICCIONARIO
- ENCERADO
- FOLIOS
- LÁPIS
- CHATOLA
- ESTOXO
- PITURAS

Encontra o obxecto que non se repite

Pasa#emp#os

